PAOLO MENGOZZI

FŐTANÁCSNOK INDÍTVÁNYA

Az ismertetés napja: 2009. szeptember 15. [1]

I – Bevezetés

1. Fellebbezésében az Internationaler Hilfsfonds e.V., a humanitárius segélynyújtás területén működő nem kormányzati szervezet lényegében egyrészt azt kéri, hogy a Bíróság helyezze hatályon kívül az Elsőfokú Bíróság 2008. június 5-i ítéletét [2] (a továbbiakban: a megtámadott ítélet), amellyel az Elsőfokú Bíróság mint elfogadhatatlant elutasította a fellebbezőnek a Bizottság 2005. február 14-i levelében állítólagosan szereplő, egyes iratokhoz való hozzáférést megtagadó határozatának megsemmisítése iránti keresetét, másrészt, hogy helyezze hatályon kívül a fent említett határozatot, és jogerősen határozzon az ügy érdeméről.

II – Jogi háttér

A – *Az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság dokumentumaihoz való nyilvános hozzáférésről szóló közösségi szabályozás*

2. Az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság dokumentumaihoz való nyilvános hozzáférésről szóló, 2001. május 30-i 1049/2001/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet [3] meghatározza az ezen intézmények dokumentumaihoz való, az EK 255. cikkben előírt hozzáférési jog elveit, feltételeit és korlátait. A rendelet 2001. december 3-tól alkalmazandó.

3. Az 1049/2001 rendelet 4. cikke (3) bekezdésének második albekezdése szerint az érintett intézményen belüli tárgyalások és előzetes egyeztetések részét képező, belső használatra korlátozott, állásfoglalásokat tartalmazó dokumentumokhoz való hozzáférést meg

1 – Eredeti nyelv: francia.

2 – A T-141/05. sz., Internationaler Hilfsfonds e.V. kontra Bizottság ügy.

3 – HL L 145., 2001.5.31., 43. o.; magyar nyelvű különkiadás 1. fejezet, 3. kötet, 331. o.

kell tagadni a döntés meghozatalát követően is, amennyiben a dokumentum közzététele az intézmény döntéshozatali eljárását súlyosan veszélyeztetné, kivéve ha a közzétételhez nyomós közérdek fűződik.

4. Az 1049/2001 rendelet 6. cikkének (1) bekezdése szerint a dokumentumhoz való hozzáférés iránti kérelmeket írásban kell előterjeszteni, beleértve az elektronikus formát is, anélkül hogy a kérelmező köteles lenne megindokolni a kérelmet.

5. Ebben a vonatkozásban az 1049/2001 rendelet különbséget tesz az első kérelmek és a megerősítő kérelmek feldolgozása között.

6. Az 1049/2001 rendelet 7. cikkének (1) és (2) bekezdése az első kérelmek feldolgozására vonatkozóan a következőképpen rendelkezik:

„A dokumentumhoz való hozzáférés iránti kérelmet haladéktalanul el kell bírálni. A kérelmezőnek átvételi elismervényt kell küldeni. Az intézmény a kérelem iktatásától számított 15 munkanapon belül vagy megadja a hozzáférést a kért dokumentumhoz, és a 10. cikknek megfelelően ezen időtartamon belül biztosítja a hozzáférést, vagy írásbeli, indoklással ellátott válaszban teljesen vagy részlegesen elutasítja a kérelmet, továbbá tájékoztatja a kérelmezőt arról a jogáról, hogy e cikk (2) bekezdésének megfelelően megerősítő kérelmet nyújthat be.

Teljes vagy részleges elutasítás esetén a kérelmező az intézmény válaszának átvételétől számított 15 munkanapon belül megerősítő kérelmet nyújthat be, amelyben az intézményt álláspontja felülvizsgálatára kéri.”

7. A megerősítő kérelmek feldolgozásával kapcsolatban az 1049/2001 rendelet 8. cikkének (1) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„A megerősítő kérelmet haladéktalanul el kell bírálni. Az intézmény az ilyen kérelem iktatásától számított 15 munkanapon belül vagy megadja a hozzáférést a kért dokumentumhoz, és a 10. cikknek megfelelően ezen időtartamon belül biztosítja a hozzáférést, vagy írásbeli, indoklással ellátott válaszban teljesen vagy részlegesen elutasítja a kérelmet. Teljes vagy részleges elutasítás esetében az intézmény tájékoztatja a kérelmezőt a rendelkezésre álló jogorvoslatokról, neveze-

tesen arról, hogy bírósági eljárást indíthat az intézménnyel szemben, illetve panasszal fordulhat az ombudsmanhoz az EK-Szerződés 230. cikkében, illetve 195. cikkében megállapított feltételek szerint."

8. Egyebekben az Európai Közösségek Bizottságának a Bizottság eljárási szabályzatának módosításáról szóló, 2001. december 5-i 2001/937/ESZAK, EK, Euratom határozata melléklete 2. cikkének első és második albekezdése alapján [4] a dokumentumokhoz való hozzáférés iránti minden kérelmet levélben, faxon vagy elektronikus úton a Bizottság Főtitkárságára vagy az illetékes főigazgatóságra, illetve szervezeti egységre kell küldeni. A Bizottság egyébként köteles a kérelem iktatásától számított tizenöt munkanapon belül válaszolni a hozzáférés iránti első és megerősítő kérelmekre. Összetett vagy jelentős terjedelmű anyag iránti kérelmek esetén a határidő tizenöt munkanappal meghosszabbítható. A határidő meghosszabbítását indokolni kell, és erről a kérelmezőt előzetesen értesíteni kell.

9. Az első kérelmek feldolgozását illetően a 2001/937 határozat mellékletének 3. cikke szerint a kérelmezőt a kérelmére adott válaszról vagy a főigazgató, vagy az illetékes szervezeti egység vezetője, vagy a Főtitkárság által erre kijelölt igazgató, vagy a személyzet erre kijelölt tagja értesíti. E rendelkezés szerint továbbá minden, akár csak részben kedvezőtlen válaszban tájékoztatni kell a kérelmezőt, hogy a válasz kézhezvételétől számított tizenöt munkanapon belül joga van megerősítő kérelmet benyújtani a Bizottság főtitkárához.

10. A megerősítő kérelmek feldolgozása esetében a 2001/937 határozat mellékletének 4. cikke szerint a megerősítő kérelmekre vonatkozó döntés hatásköre a főtitkárt illeti meg, akit a főigazgatóság vagy a feladatkörrel rendelkező szervezeti egység támogat a döntés előkészítésében. A főtitkár a Jogi Szolgálattal történt egyeztetést követően hozza meg döntését. A döntésről a kérelmezőt írásban, lehetőség szerint elektronikus úton értesítik, tájékoztatva őt arról, hogy joga van keresetet benyújtani az Elsőfokú Bírósághoz, illetve panasszal fordulni az európai ombudsmanhoz.

B – *Az európai ombudsmanhoz benyújtható panaszokra vonatkozó közösségi szabályozás*

11. Az EK 195. cikk első bekezdésének második albekezdése így rendelkezik:

„Az ombudsman megbízatásának megfelelően, saját kezdeményezésére vagy a hozzá közvetlenül, vagy az Európai Parlament valamely tagján keresztül benyújtott panaszok alapján, lefolytatja az általa indokoltnak ítélt

4 – *HL L 345., 2001.12.29., 94. o.; magyar nyelvű különkiadás 1. fejezet, 3. kötet, 408. o.*

vizsgálatokat, kivéve ha az állítólagos tényállás bírósági eljárás tárgyát képezi vagy képezte. Ha az ombudsman hivatali visszásságot állapít meg, az ügyben megkeresi az érintett intézményt, amelynek három hónap áll rendelkezésére, hogy tájékoztassa őt álláspontjáról. Ezt követően az ombudsman jelentést küld az Európai Parlamentnek és az érintett intézménynek. A panaszt benyújtó személyt tájékoztatni kell a vizsgálatok eredményéről."

12. A 2002. március 14-i 2002/262/EK, ESZAK, Euratom határozattal [5] módosított, az ombudsman feladatainak ellátására vonatkozó szabályokról és általános feltételekről szóló, 1994. március 9-i 94/262/ESZAK, EK, Euratom európai parlamenti határozat [6] (a továbbiakban: 94/262 határozat) 2. cikkének (6) bekezdése értelmében az ombudsmanhoz benyújtott panasz nem szakítja meg a bírósági vagy közigazgatási eljárás jogorvoslati határidejét. A (7) bekezdés szerint az ombudsman, amennyiben a folyamatban lévő vagy befejezett bírósági eljárás miatt az állítólagos tényállásra vonatkozó panaszt elfogadhatatlannak kell nyilvánítania, vagy vizsgálatát le kell zárnia, az addig már esetleg elvégzett vizsgálatainak az eredményét véglegesen az irattárba helyezi.

13. Az európai ombudsman 2004. április 5-én módosított, a 94/262 határozat végrehajtási rendelkezéseinek elfogadásáról szóló, 2002. július 8-i határozatának „Békés megoldások" című 6. cikke a következőképpen rendelkezik:

„6.1. Ha az ombudsman arra a megállapításra jut, hogy hivatali visszásság történt, igyekszik az érintett intézménnyel minden lehetséges módon együttműködni annak érdekében, hogy olyan békés megoldást találjanak, amely alkalmas a hivatali visszásság orvoslására és a panaszt tevő számára is kielégítő.

6.2. Ha az ombudsman úgy ítéli meg, hogy az együttműködés sikeres volt, az ügyet indokolt határozattal lezárja. Határozatáról a panaszt tevőt és az érintett intézményt értesíti.

6.3. Ha az ombudsman úgy ítéli meg, hogy a megegyezéses megoldás nem lehetséges, vagy az erre tett kísérletek nem jártak sikerrel, az ügyet vagy indokolt határozattal zárja le, amely kritikai észrevételét is tartalmazhatja, vagy ajánlástervezetet tartalmazó jelentést készít."

5 – HL L 92., 13. o.; magyar nyelvű különkiadás 1. fejezet, 4. kötet, 38. o.

6 – HL L 113., 15. o.; magyar nyelvű különkiadás 1. fejezet, 1. kötet, 283. o.

14. Az európai ombudsman 2004. április 5-én módosított, a 94/262 határozat végrehajtási rendelkezéseinek elfogadásáról szóló 2002. július 8-i határozatának „Jelentések és ajánlások” című 8. cikke a következőkről rendelkezik:

„8.1. Az ombudsman az érintett intézmény számára ajánlástervezetet tartalmazó jelentést készít, amennyiben úgy ítéli meg, hogy:

a) az érintett intézmény a hivatali visszásságot meg tudja szüntetni, vagy

b) a hivatali visszásság általános jellegű.

8.2. Az ombudsman jelentésének és ajánlástervezeteinek egy-egy példányát megküldi az érintett intézménynek és a panaszt tevőnek.

8.3. Az érintett intézmény három hónapon belül részletes véleményt küld az ombudsmannak. A részletes vélemény tartalmazhatja az ombudsman határozatának elfogadását és az ajánlástervezetek végrehajtására tett intézkedések leírását.

8.4. Amennyiben az ombudsman a részletes véleményt nem találja kielégítőnek, a hivatali visszássággal kapcsolatban különjelentést készíthet az Európai Parlamentnek. A jelentés ajánlásokat is tartalmazhat. Az ombudsman megküldi a jelentés egy-egy példányát az érintett intézménynek és a panaszt tevőnek.”

III – A jogvita előzményei, a felek kérelmei és az Elsőfokú Bíróság előtti eljárás

15. 1998-ban a fellebbező megkötötte a Bizottsággal a Kazahsztánban szervezett orvosi segítségnyújtási program társfinanszírozására irányuló, LIEN 97-2011. szerződést.

16. Azt követően, hogy a Bizottság a LIEN 97-2011. szerződést egyoldalúan megszüntette, és az azzal kapcsolatban kifizetett összegeket visszakövetelte – amivel szemben a fellebbező 2002. március 7-én panasszal élt az európai ombudsmannál –, a fellebbező 2002. március 9-én kérte a Bizottságtól az említett szerződésre vonatkozó dokumentumokhoz való hozzáférést.

17. 2002. július 8-án a Bizottság megküldte a kérelmezőnek a négy aktában található iratok listáját. Az 1049/2001 rendelet 4. cikkének (3) bekezdésére hivatkozva elutasította a fellebbező kérelmét az első három aktában található egyes iratok tekintetében, valamint a negyedik akta teljes tartalmára vonatkozóan.

18. 2002. július 11-én kelt levelében a fellebbező kérte a Bizottság elnökétől a LIEN 97-2011. szerződéssel kapcsolatos valamennyi dokumentumhoz való hozzáférés engedélyezését.

19. 2002. július 26-án a Bizottság válaszolt a fellebbezőnek, válaszában pedig visszautalt a 2002. július 8-án kelt levelére.

20. 2002. augusztus 26-án a fellebbező megtekintette azokat a dokumentumokat, amelyekhez a Bizottság a hozzáférést engedélyezte.

21. 2003 márciusában az ombudsman lezárta a fellebbezőnek a szerződés Bizottság általi egyoldalú megszüntetésével és az ezzel kapcsolatban kifizetett összegek visszakövetelésével összefüggésben benyújtott panaszát. Indokolásában rámutatott különösen arra, hogy láthatóan békés megoldás született a Bizottság és a fellebbező között.

22. 2003 októberének elején mindazonáltal a Bizottság és a fellebbező arra a megállapításra jutott, hogy nem képesek ilyen békés megoldást találni.

23. 2003. október 6-án a fellebbező panaszt nyújtott be az ombudsmanhoz amiatt, hogy a Bizottság elutasította a LIEN 97-2011. szerződéssel kapcsolatos valamennyi dokumentumhoz való hozzáférésre vonatkozó kérelmét.

24. 2004. július 15-én az ombudsman ajánlástervezetet küldött a Bizottságnak, amelyben megállapította, hogy az nem megfelelően járt el a LIEN 97-2011. szerződéssel kapcsolatos valamennyi dokumentumhoz való hozzáférésre vonatkozó kérelemmel kapcsolatban, és felhívta a Bizottságot, hogy vizsgálja meg újra a kérelmet. Ezenkívül azt javasolta a Bizottságnak, hogy tegye lehetővé a szóban forgó dokumentumokhoz való hozzáférést, kivéve ha bizonyítani tudja, hogy az azokhoz való hozzáférés az 1049/2001 rendeletben foglalt valamelyik kivétel alá esik.

25. 2004. október 12-én a Bizottság részletes véleményt küldött az ombudsmannak, amelyben tájékoztatta, hogy elfogadta az ajánlástervezetét, és újra megvizsgálta a LIEN 97-2011. szerződéssel kapcsolatos valamennyi dokumentumhoz való hozzáférésre irányuló,

a fellebbező által benyújtott kérelmet. Mindazonáltal az újabb vizsgálat ellenére is fenntartotta korábbi elutasítását azon dokumentumokhoz való hozzáférés tekintetében, amelyekhez a hozzáférést már korábban is megtagadta, öt irat kivételével, amelyeket másolatban csatolt a véleményéhez.

26. 2004. december 14-én az ombudsman végleges határozatot fogadott el a fellebbező által 2003. október 6-án előterjesztett kérelmet illetően. Végkövetkeztetésként az ombudsman megfogalmazott egy kritikai megjegyzést a Bizottság ilyen esetekben alkalmazott közigazgatási gyakorlatát illetően. Ezzel kapcsolatban megállapította, hogy az, hogy a Bizottság nem szolgált alapos indokokkal, amelyek igazolhatták volna a LIEN 97-2011. szerződéssel kapcsolatos egyes dokumentumokhoz való hozzáférés megtagadását, hivatali visszásságnak minősül. Mindazonáltal az ombudsman, mivel úgy ítélte meg, hogy az Európai Parlament nem képes olyan intézkedést hozni, amely a fellebbező vagy saját álláspontját támogatná a jelen ügyben, szükségtelennek ítélte, hogy különjelentést küldjön a Parlament részére, és a fellebbező kérelmével kapcsolatos eljárás lezárása mellett döntött.

27. 2004. december 22-én – az ombudsman 2004. december 14-i határozatában foglalt megállapítások alapján – a fellebbező kérte a Bizottságtól a LIEN 97-2011. szerződéssel kapcsolatos valamennyi dokumentumhoz való hozzáférést.

28. 2005. február 14-én a fenti levélre válaszul a EuropeAid Együttműködési Iroda „Műveleti Támogatások” igazgatóságának igazgatója a fellebbező képviselőjének írott levelében jelezte, hogy a Bizottság – az ombudsman 2004. december 14-i határozatával kapcsolatos álláspontjának kialakítását követő – álláspontja az, hogy nem kíván hozzáférést biztosítani azon dokumentumokhoz, amelyek az 1049/2001 rendeletben foglalt kivételek alá esnek, kivéve azokat, amelyeket már 2002. augusztus 26-án hozzáférhetővé tett, illetve a 2004. október 12-i részletes véleményhez csatolt öt dokumentumot, amelyek tartalmát a fellebbezővel közölte.

29. 2005. április 11-én a fellebbező keresetet nyújtott be az Elsőfokú Bírósághoz, amelyben kérte a 2005. február 14-én kelt levélben foglalt állítólagos határozat megsemmisítését.

30. A megtámadott ítéletében az Elsőfokú Bíróság elsődlegesen úgy ítélte meg, hogy a 2005. február 14-én kelt levél a fellebbező vonatkozásában jogerőre emelkedett 2002. július 26-i határozathoz képest pusztán megerősítő aktus, és ebből kiindulva az ez ellen irányuló fellebbezést elfogadhatatlannak kell nyilvánítani. Ebben a tekintetben az Elsőfokú Bíróság többek között elutasította a fellebbező azon állítását, hogy az ombudsman 2004. december 14-i határozatában foglalt megállapításai, valamint az általa a panasz elbírálása során lefolytatott vizsgálat fejleményei és eredményei olyan új elemeket jelentenének, amelyek alapot szolgáltathatnának a fellebbezési határidő újbóli

megnyílására. A fentieken túlmenően megállapította azt is, hogy a 2005. február 14-én kelt levélben foglalt állítólagos határozatot nem előzte meg a fellebbező helyzetének újbóli vizsgálata.

31. Az Elsőfokú Bíróság ezenkívül megállapította, hogy még annak a feltételezése mellett is, hogy a 2005. február 14-én kelt levél nem egy pusztán megerősítő aktust tartalmaz, a fellebbező által ezen aktus ellen előterjesztett fellebbezés idő előtti, mivel az csak egy, az 1049/2001 rendelet 7. cikkének (1) bekezdése szerinti első kérelemre adott válasznak minősül, amelyre válaszul a fellebbezőnek egy, a hivatkozott rendelet 7. cikkének (2) bekezdése szerinti megerősítő kérelmet kellett volna benyújtania.

32. Az Elsőfokú Bíróság a keresetet elfogadhatatlannak nyilvánította, és a fellebbezőt kötelezte az eljárás költségeinek viselésére.

33. A fellebbező a Bíróság Hivatalához 2008. augusztus 7-én érkezett kérelmével fellebbezést nyújtott be a megtámadott ítélet ellen. Elsődlegesen azt kérte, hogy a Bíróság helyezze hatályon kívül a megtámadott ítéletet, valamint helyezze hatályon kívül a 2005. február 14-én kelt levélben foglalt határozatot, és jogerősen határozzon az ügy érdeméről, a Bizottságot pedig kötelezze valamennyi költség viselésére. Másodlagosan a fellebbező azt kérte a Bíróságtól, hogy kötelezze új eljárás lefolytatására az Elsőfokú Bíróságot.

34. A Bizottság válaszbeadványában azt kérte a Bíróságtól, hogy a keresetet részben mint elfogadhatatlant, részben pedig mint megalapozatlant utasítsa el, és a fellebbezőt kötelezze az eljárási költségek megfizetésére.

35. A fellebbezőt és a Bizottságot a Bíróság a 2009. június 30-án tartott tárgyalásán meghallgatta. A tárgyalás keretében a feleknek elsősorban az 1049/2001 rendelet 8. cikkének (1) bekezdése szerint rendelkezésre álló jogorvoslati lehetőségek megjelölésének a dokumentumokhoz való hozzáférés iránti kérelmet megtagadó határozatban történt elmulasztásának a következményeivel kapcsolatban kellett kifejteniük érveiket, különösen azzal összefüggésben, hogy a jogorvoslatra nyitva álló határidők egy ilyen határozattal szemben megnyílnak-e, valamint hogy alkalmazható-e az 1049/2001 rendelet kapcsán a határidőn belül meg nem támadott korábbi határozatot pusztán megerősítő aktus ellen benyújtott megsemmisítés iránti kereset elfogadhatatlanságával kapcsolatos ítélkezési gyakorlat.

IV – Jogi elemzés

A – *Előzetes észrevételek*

36. A megtámadott ítélet hatályon kívül helyezésére irányuló kereseti kérelmeinek alátámasztásaként a fellebbező három jogalapra hivatkozik: a 2002. július 26-án kelt levél jogilag téves minősítésére, amely szerint az jogorvoslattal megtámadható határozatot

tartalmazott, a 2005. február 14-én kelt levél jogilag téves minősítésére, amely szerint az kizárólag egy pusztán megerősítő jellegű aktust tartalmazott, valamint az 1049/2001 rendelet 7. cikke (2) bekezdésének téves értelmezésére.

37. Fontos kiemelni, hogy a fellebbező által felhívott első két jogalap az Elsőfokú Bíróság azon elsődleges értékelése ellen irányul, amely szerint az első fokon megtámadott aktus a 2002. július 26-án kelt levélben foglalt határozathoz képest pusztán megerősítő jellegű.

38. Ezzel szemben a harmadik jogalap az Elsőfokú Bíróságnak a „teljesség kedvéért tett" azon megállapítása ellen irányult, hogy a jogorvoslatot idő előtt nyújtották be, és amely egy, az elsődleges vizsgálatának eredményeként tett megállapítással szöges ellentétben álló előfeltevésen alapul, azon tudniillik, hogy az első fokon megtámadott jogi aktus nem pusztán megerősítő aktus.

39. Így azon túlmenően, hogy a „teljesség kedvéért" a kérelmen túlterjeszkedett, az Elsőfokú Bíróság okfejtésének második része nyilvánvalóan vagylagos jelleggel született, abban a feltevésben, hogy – ahogy azt a fellebbező is állította – a megtámadott határozat nem pusztán megerősítő aktusnak minősül.

40. Bár az ilyen jogi megoldás alkalmazása nem áll éppen minden kritika felett, különösen mivel az az első fokon eljáró bíróság bizonyos mértékű bizonytalanságát mutatja a közösségi jogszabályok helyes jogi minősítése kapcsán, ez önmagában nem jelenthetne elégséges jogalapot a megtámadott ítélet hatályon kívül helyezésére, különösen akkor nem, ha – mint jelen esetben is – az Elsőfokú Bíróság okfejtésének második része közvetlenül az első fokon benyújtott jogorvoslati kérelem elfogadhatóságával összefüggésben a fellebbező által hivatkozott érvelésre kíván választ adni.

41. A jelen eljárás kapcsán – ahogy azt a Bizottság is helyesen megállapította a fellebbezésre benyújtott válaszbeadványában – kétségtelen, hogy még ha fel is tesszük, hogy az Elsőfokú Bíróság elsődleges értékelését el kell utasítani, ahhoz hogy a fellebbezés alkalmas legyen a megtámadott ítélet hatályon kívül helyezésének elérésére, illetve arra, hogy annak alapján a Bíróság megállapítsa az első fokú eljárásban benyújtott kereset elfogadhatóságát, a fellebbezés során eljáró bíróságnak mindenképpen el kell fogadnia a harmadik fellebbezési jogalapot is.

42. Ezzel szemben, amennyiben a harmadik fellebbezési jogalapot el kell utasítani, a Bíróságnak arra a következtetésre kell jutnia, hogy a kereset elfogadhatatlanságának megállapítása első fokon megalapozott, függetlenül az első két fellebbezési jogalap sorsától.

43. Ebből kiindulva álláspontom szerint elsősorban a harmadik fellebbezési jogalap megvizsgálása szükséges. Csak akkor kell a Bíróságnak megvizsgálnia a másik két jogalap legalább egyikének megalapozottságát, ha ennek helyt kell adni.

44. Mindazonáltal már most jelzem, hogy véleményem szerint a harmadik fellebbezési jogalapot el kell utasítani, és ennek megfelelően a fellebbezést is el kell utasítani. Következésképpen kizárólag másodlagosan fogom vizsgálni az első és második fellebbezési jogalapot.

B – *Elsődlegesen a harmadik fellebbezési jogalapról, amely az 1049/2001 rendelet 7. cikk (2) bekezdésének téves értelmezésén alapul*

1. A felek érvei

45. A fellebbező először is azt állítja, hogy a megtámadott ítélet 105–108. pontjában foglalt megállapítások azt az álláspontot erősítik, amelyet ő is képviselt az elsőfokú eljárás folyamán, és amely szerint a 2004. december 22-én benyújtott, hozzáférés iránti kérelmet az 1049/2001 rendelet 7. cikkének (1) bekezdése értelmében teljesen új első kérelemnek kellett volna tekinteni, illetve a Bizottságnak is ilyenként kellett volna kezelnie. Mindazonáltal a fellebbező nem érti, hogyan juthatott az Elsőfokú Bíróság a megtámadott ítélet 109. és 110. pontjában arra a következtetésre, hogy a megtámadott aktusban foglalt válasz olyan első válasz volt, amely ellen a fellebbezőnek az 1049/2001 rendelet 7. cikkének (2) bekezdése értelmében vett megerősítő kérelmet kellett volna benyújtania, nem pedig az EK 230 cikk értelmében közvetlenül az Elsőfokú Bírósághoz fordulnia fellebbezésével. A fellebbező álláspontja szerint szükségtelen volt – különösen a 2005. február 14-i levélben foglalt egyértelmű és végleges válaszra tekintettel – őt arra kötelezni, hogy a Bizottságnál új megerősítő kérelmet nyújtson be, ami számára csak időveszteséget és az ügyvédi költségek növekedését eredményezte volna. Ráadásul állítja, hogy az 1049/2001 rendelet 7. cikkének (2) bekezdése nem kötelező szabályt tartalmaz, és az adott ügy körülményeire tekintettel a továbbiakban nem volt köteles új megerősítő kérelem benyújtására. Mindezeken túlmenően a fellebbező szerint az Elsőfokú Bíróság eljárási hibát követett el, amikor elutasította a 2007. február 1-i tárgyalásra készített jelentés kiegészítését az 1049/2001 rendelet 7. cikkének (2) bekezdése nem kötelező jellegéből következő érvvel.

46. A Bizottság javasolja e jogalap elutasítását, hangsúlyozva egyrészt, hogy a fellebbező elismerte, hogy nem nyújtott be az 1049/2001 rendelet 7. cikkének (2) bekezdése szerinti megerősítő kérelmet, másrészt, hogy a hivatkozott rendelet 7. cikkének (1) bekezdése szerint az első válasz nem minősül megtámadható jogi aktusnak.

2. Értékelés

47. Előzetesen, amint azt már említettem, az Elsőfokú Bíróságnak a megtámadott ítélet 103–110. pontjában kifejtett érvelése azon a feltételezésen alapul, amely szerint az első fokon megtámadott jogi aktus (a 2005. február 14-i levél) nem pusztán megerősítő jogi aktus a 2002. július 26-án kelt levélben foglalt határozathoz képest, mint azt egyébként a fellebbező előadta. Utóbbi ugyanis azt állította az Elsőfokú Bíróság előtt (és továbbra is ezt állítja a Bíróság előtt a jelen fellebbezésben), hogy a LIEN 97-2011. szerződéssel kapcsolatos dokumentumokhoz való hozzáférés iránti kérelem, amelyet 2004. december 22-én nyújtott be a Bizottsághoz, az 1049/2001 rendelet 7. cikkének (1) bekezdése értelmében (teljesen új) első kérelemnek minősül. [7]

48. Ebből látható, hogy a fellebbező sem az elsőfokú eljárás, sem pedig a jelen fellebbezési eljárás során nem alapította érvelését arra, hogy a Bíróságnak az előírt határidőn belül meg nem támadott korábbi határozatot pusztán megerősítő aktus ellen benyújtott fellebbezés elfogadhatatlanságával kapcsolatos ítélkezési gyakorlata *az 1049/2001 rendelettel összefüggésben* egyszerűen nem releváns. Ellenkezőleg, úgy tűnik, inkább elfogadja az ilyen ítélkezési gyakorlat alkalmazhatóságát az 1049/2001 rendelet keretei között, továbbra is fenntartva azonban, hogy a megtámadott aktus *az ügy körülményeire tekintettel* nem minősíthető a 2002. július 26-i levélben foglalt döntéshez képest *pusztán* megerősítő aktusnak.

49. A megtámadott ítélet 103–110. pontjában az Elsőfokú Bíróság nem határozott azokat az érveket illetően, amelyek alapján a fellebbező állította, hogy a megtámadott aktus nem minősíthető a 2002. július 26-i levélben foglalt döntéshez képest pusztán megerősítő aktusnak, hanem megelégedett annak feltételezésével, hogy ez a helyzet, annak vizsgálata érdekében, hogy a megtámadott jogi aktussal szemben jogorvoslatra van-e lehetőség, ahogy azt a fellebbező állította. Ez a megközelítés álláspontom szerint önmagában nem érvényteleníthető, tekintettel arra, hogy az Elsőfokú Bíróság nem köteles az ügy minden elemével kapcsolatban dönteni, csak azokkal kapcsolatban, amelyek ez utóbbi megoldása szempontjából lényegesek, különös tekintettel a felek érvelésére, valamint a gondos igazságszolgáltatás követelményére. [8]

50. Következésképpen fontos felhívni a figyelmet arra, hogy az Elsőfokú Bíróság a megtámadott ítélet 105–110. pontjában

7 – Bár a Bíróság eljárási szabályzatának 54a. cikke alapján a fellebbezőhöz intézett írásbeli kérdésre válaszul utóbbi úgy nyilatkozott, hogy „kész" elfogadni, hogy a Bíróság a 2004. december 22-i kérelmet megerősítő kérelemnek tekintse, ezt a választ – azon kívül, hogy az kifejtés nélkül maradt, és ellentétes a fellebbezőnek a harmadik fellebbezési jogalap tekintetében előadott érvelésével – kizárólag a „gondos igazságszolgáltatás érdekében" és „másodlagos jelleggel" adták, és azt a Bíróság előtti tárgyalás során nem ismételték meg. E körülmények között nehéz lenne akár csak a jelen fellebbezési jogalap alátámasztásául szolgáló érv jellegét tulajdonítani annak.

8 – Így ezen az alapon a Bíróság elfogadta, hogy az Elsőfokú Bíróság határozhat egy ügy érdeméről akár egy elfogadhatatlansági kifogásról való döntés nélkül, amennyiben a jogorvoslati kérelem mindenképpen megalapozatlan volt (lásd a C-23/00 P. sz., Tanács kontra Boehringer Ingelheim Vetmedica GmbH és C. H. Boehringer Sohn ügyben 2002. február 26-án hozott ítélet [EBHT 2002., I-1873. o.] 52. pontját), és ezt az ítélkezési gyakorlatot a Bíróság maga is alkalmazza (lásd a C-233/02. sz., Franciaország kontra Bizottság ügyben 2004. március 23-án hozott ítélet [EBHT 2004., I-2759. o.] 26. pontját).

lényegében megállapította, hogy idő előtt nyújtották be a megtámadott aktus elleni megsemmisítés iránti kérelmet, mivel az utóbbi kizárólag előkészítő aktus volt, amelyet végső döntésnek kellett volna követnie.

51. Ezzel kapcsolatban az ítélkezési gyakorlat kimondja, hogy ha olyan jogi aktusokról vagy határozatokról van szó, amelyek kidolgozása több szakaszban, többek között valamely belső eljárás végén történik, fő szabályként csak azok az intézkedések minősülnek megtámadható aktusnak, amelyek ezen eljárás végén véglegesen meghatározzák az intézmény álláspontját, kizárva az olyan közbenső intézkedéseket, amelyeknek célja csupán a végleges határozat előkészítése. [9]

52. Ezzel szemben a jogi aktus vagy határozat formája a megsemmisítés iránti kereset elfogadhatósága szempontjából főszabály szerint lényegtelen, mivel a megtámadott aktus minősítése során e jogi aktusok tényleges tartalma és kibocsátójuk szándéka az irányadó. [10]

53. Az 1049/2001 rendeletben szabályozott dokumentumokhoz való hozzáférés eljárása a rendelet 7. és 8. cikke értelmében kétszintű eljárásként zajlik. [11]

54. A 7. cikk rendelkezik az első kérelmek feldolgozásáról. Az ilyen kérelemre adott, a kért dokumentumokhoz való hozzáférés teljes vagy részleges elutasítását tartalmazó válasz (vagy ha a 7. cikkben meghatározott határidőben válasz nem érkezett) egy megerősítő kérelem tárgya lehet, amely arra irányul, hogy az intézményt *vizsgálja felül az álláspontját*. Az 1049/2001 rendelet 8. cikkének alkalmazásában, a megerősítő kérelemben kért dokumentumokhoz való hozzáférés részleges vagy teljes (kimondott vagy hallgatólagos) megtagadása feljogosítja a kérelmezőt, hogy az intézmény ellen bírói úton jogorvoslattal éljen az EK 230. cikkben foglaltak szerint.

55. Mindezekből következik, ahogy azt az Elsőfokú Bíróság a megtámadott ítélet 104. pontjában helyesen megállapította, hogy csak a megerősítő kérelemre adott válasz minősül olyan kötelező joghatásokat kiváltó intézkedésnek, amely a kérelmező érdekeit érinti, és amely ebből kifolyólag az EK 230. cikk alapján megsemmisítés iránti keresettel megtámadható jogi aktusnak minősül.

56. Ezt a megállapítást nem cáfolja a fellebbező azon állítása, mely szerint az 1049/2001 rendelet 7. cikkének (2) bekezdése csupán

9 – Lásd különösen a 60/81. sz., IBM kontra Bizottság ügyben 1981. november 11-én hozott ítélet (EBHT 1981., 2639. o.,) 10. pontját, a C-147/96. sz., Hollandia kontra Bizottság ügyben 2000. június 22-én hozott ítélet (EBHT 2000., I-4723. o.) 27. pontját, valamint a C-521/06. P. sz., Athinaiki Techniki AE kontra Bizottság ügyben 2008. július 17-én hozott ítélet (EBHT 2008., I-5829. o.) 42. pontját.

10 – Lásd ebben a kérdésben a fent hivatkozott Athinaiki Techniki kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 42. és 43. pontját.

11 – Lásd szintén az 1049/2001 rendelet tizenharmadik preambulumbekezdését.

lehetőséget teremt a megerősítő kérelem benyújtására. Valójában, ha helytálló az a feltételezés, hogy az 1049/2001 rendelet nem kívánta minden kérelmező számára kötelezővé tenni a megerősítő kérelem benyújtását, meghagyva valamely kérelmező számára a választás jogát, hogy a közigazgatási eljárás keretében vitassa az intézménynek az eredeti válaszban kialakított „álláspontját", akkor ezzel ellentétben viszont a rendelet egyértelműen a közigazgatási eljárás mindkét szakaszának kimerítéséhez köti az EK 230. cikk szerinti megsemmisítés iránti kereset elfogadhatóságát.

57. Másfelől viszont, bár a fellebbező ezt egyértelműen nem állítja, a megtámadott aktus szövegezéséből és alkotójának szándékából egyértelműen következik, hogy az Elsőfokú Bíróság a megtámadott ítélet 109. pontjában helyesen tekintette ezt az aktust az 1049/2001 rendelet 7. cikke (1) bekezdése szerinti első kérelemre adott válasznak. Ezenkívül, még ha nem is tartozik a Bíróság feladatkörébe a fellebbezés elbírálása körében a tények ismételt értékelése, arra is felhívom a figyelmet, hogy a fellebbező semmiképpen nem állítja a harmadik jogalappal összefüggésben, hogy az Elsőfokú Bíróság elferdítette volna az előtte feltárt tényeket.

58. Mindent összevetve, a fellebbező nem állíthatja, hacsak nem kerül nyilvánvaló ellentmondásba az érvelésével, hogy az Elsőfokú Bíróság (a Bizottság nyomán) helyesen állapította meg, hogy a 2004. december 22-i, a LIEN 97-2001. szerződéssel kapcsolatos dokumentumokhoz való hozzáférés iránti kérelem az 1049/2001 rendelet 7. cikkének (1) bekezdése értelmében teljesen új kérelemnek minősül, és ezzel egyidejűleg, hogy joga lenne eltekinteni a hivatkozott rendeletben előírt eljárási szabályoktól azon az alapon, hogy ez számára időveszteséget és az ügyvédi költségek növekedését eredményezi. Ezeken túlmenően, ha a fellebbező álláspontjának megfelelően a 2004. december 22-én benyújtott kérelmet teljesen új kérelemnek kell tekinteni, az e kérelmet megelőző ténybeli körülmények kevéssé jelentősek a jelen fellebbezési jogalapot alátámasztó érvelése megalapozottságának megítélése szempontjából.

59. Ezenkívül meg kell jegyezni, hogy a 2004. december 22-én benyújtott kérelmet a Bizottsághoz a fellebbező képviselője nyújtotta be, valamint, hogy az első fokon megtámadott jogi aktusról őt közvetlenül értesítették. Jogászként utóbbinak a szükséges körültekintésről kellett volna tanúbizonyságot tennie annak érdekében, hogy a fellebbező betartsa az 1049/2001 rendelet értelmében a megsemmisítés iránti kereset benyújtásának előfeltételét képező előzetes közigazgatási eljárás követelményeit. Ugyanerre tekintettel nem lehet ésszerűen azt állítani, ahogy arra a fellebbező képviselője burkoltan célzott a Bíróság előtt tartott tárgyaláson, hogy az 1049/2001 rendeletben meghatározott eljárási szabályok homályosak és nehezen értelmezhetőek lennének.

60. Következésképpen álláspontom szerint az Elsőfokú Bíróság teljességgel helytállóan állapította meg a megtámadott ítélet 110. pontjában, hogy – feltételezve, hogy a megtámadott aktus nem pusztán megerősítő

aktus volt – a megtámadott aktus válasz volt az 1049/2001 rendelet 7. cikkének (1) bekezdése szerinti első kérelemre, amely nem lehet tárgya az EK 230. cikk szerinti megsemmisítés iránti keresetnek.

61. A fellebbező ezen kívüli érvelésével kapcsolatban elegendő annyit megjegyezni, hogy a fellebbező nem ad magyarázatot arra, hogy az Elsőfokú Bíróság állítólagos eljárási hibája milyen módon érinthetné a megtámadott ítélet rendelkező részét. Összességében a fellebbező fellebbezési kérelmének 20. pontjában kifejezetten elismeri, hogy az Elsőfokú Bíróságnak címzett levelét, amelyben az 1049/2001 rendelet 7. cikkének (2) bekezdésében foglaltak nem kötelező jellegére vonatkozó érvelésének figyelembe vételét kéri a tárgyalásra készített jelentésben, csatolták az elsőfokú ügy irataihoz. Ennek megfelelően a szóban forgó érvet az Elsőfokú Bíróság ténylegesen figyelembe vette, ahogy azt egyébként közvetve a megtámadott ítélet 109. pontjában szereplő, lényegében azon kötelezettségre vonatkozó értékelés is mutatja, hogy az EK 230. cikk szerinti megsemmisítés iránti keresetet megelőzően az 1049/2001 rendelet 7. és 8. cikkében foglalt két szakaszból álló közigazgatási eljárást ki kell meríteni.

62. Ezért azt javasolom, hogy a Bíróság a harmadik jogalapot mint megalapozatlant utasítsa el.

63. Minthogy mindezen körülményekre tekintettel az ítélet rendelkező részének első pontja, amely megállapítja a kereset elfogadhatatlanságának megalapozottságát első fokon, álláspontom szerint megalapozott, nincs helye az első és második jogalap vizsgálatának.

64. Ezért tehát az alábbiakban kizárólag másodlagosan kívánom megvizsgálni ezt a két jogalapot, arra az esetre, ha a Bíróság nem követné a megfogalmazott javaslatot.

C – Másodlagosan az első és második fellebbezési jogalapról, amelyek alapja egyrészt a 2002. július 26-án kelt levél jogilag téves minősítése, amely szerint az jogorvoslattal megtámadható határozatot tartalmazott, másrészt a 2005. február 14-én kelt levél jogilag téves minősítése, amely szerint az kizárólag egy pusztán megerősítő jellegű aktust tartalmazott

1. Az első fellebbezési jogalapról, amely szerint a 2002. július 26-án kelt levél tartalmának minősítése, amely szerint az tartalmazott jogorvoslattal megtámadható határozatot, jogilag téves.

a) A felek érvei

65. A fellebbező szerint az Elsőfokú Bíróság tévesen minősítette a 2002. július 26-án kelt levélben foglaltakat az 1049/2001 rendelet 8. cikke szerinti megerősítő kérelemre adott

választnak, amely megalapozhatja az EK 230. cikk szerinti megsemmisítés iránti kereset megindítását. Valójában, ha az Elsőfokú Bíróság nem mulasztotta volna el megjegyezni, hogy a 2002. július 26-án kelt levelet a lényeges alakiságok figyelmen kívül hagyásával adták ki, a levélben foglalt határozat jogi értelemben vett semmisségének vagy nemlétezésének megállapítására kellett volna jutnia. Ebben a vonatkozásban a fellebbező megjegyzi, hogy a 2002. július 26-án kelt levelet a 2001/937 határozat mellékletének 4. cikkével ellentétesen nem a Bizottság főtitkára hagyta jóvá, valamint az nem tartalmaz indokolást, és semmilyen figyelmeztetést a rendelkezésre álló jogorvoslatokra, ellentétben az 1049/2001 rendelet 8. cikkében foglaltakkal.

66. A Bizottság először is kétségeit fejezte ki az első fellebbezési jogalap elfogadhatóságát illetően, mivel a fellebbező nem jelölte meg pontosan, hogy a hatályon kívül helyezni kért ítélet mely elemeit kifogásolja, és legalábbis egyes vonatkozásokban úgy tűnik, hogy a ténymegállapítások és a tények értékelése olyan kérdéseivel kapcsolatos hibákat ró fel az Elsőfokú Bíróságnak, amelyek fellebbezési eljárás során történő felülvizsgálata nem tartozik a Bíróság feladatai közé.

67. Az ügy érdemét tekintve, és amennyiben a fellebbezési jogalap csak a 2002. július 26-án kelt levél tartalmának jogilag téves minősítésén alapul, a Bizottság elutasítja a fellebbező érvelését. Elsősorban úgy véli, hogy ha a fellebbező által említett hibák az eljárás lényeges szabályainak megsértését jelentenék is, ezek semmilyen módon nem eredményezték volna azt, hogy az Elsőfokú Bíróság megállapítsa a 2002. július 26-i határozat nemlétezését, legfeljebb annak jogellenes voltát, és így megtámadható jellegét eredményezték volna. Márpedig éppen a megtámadhatóság miatt lett volna lehetséges a szóban forgó határozat elleni kereset benyújtása, amely lehetőséggel a fellebbező nem élt. Másrészt a Bizottság úgy ítéli meg, hogy még azt feltételezve is, hogy a 2002. július 26-án kelt levél jogilag nem létezőnek minősül, az 1049/2001 rendelet 8. cikkének (3) bekezdésében foglaltak szerint elutasító határozat született a 15 napos határidő lejárta előtt, amellyel szemben a fellebbezőnek lehetősége lett volna a megsemmisítés iránti kereset benyújtására. Ebből kiindulva, és feltételezve, hogy az Elsőfokú Bíróság tévesen állapította meg egy kifejezett, érvényes határozat létezését, a 2005. február 14-én kelt levelet még akkor is úgy kell tekinteni, mint egy elutasító (közvetett) határozattal kapcsolatos pusztán megerősítő aktust, amelyet a fellebbezőnek a határidőn belül meg kellett volna támadnia.

b) Értékelés

68. Szükségtelen, hogy a Bíróság foglalkozzon a Bizottság jelen fellebbezési jogalap elfogadhatóságával kapcsolatos kételyeivel.

69. A fellebbező által e jogalap alátámasztása érdekében előadott érvek kissé homályos jellege ellenére álláspontom szerint a fellebbező a jogilag szükséges mértékben azonosította a megtámadott ítélet 79–81. pontjában

szereplő megfontolásokat – amelyek szerint a 2002. július 26-i határozat sérelmet okozott a fellebbezőnek, ezért az ellen megsemmisítés iránti kereset benyújtásának volt helye, illetve az jogerőssé vált –, mint amelyek jogban való tévedést tartalmaznak. Ezenkívül a Bizottság állításával ellentétben az az előfeltételezés, amelyen a fellebbező kifogása nyugszik, nem a tények Elsőfokú Bíróság által végzett értékelésének kétségbe vonásán alapul, hanem az elé tárt ténybeli elemek megvizsgálásának hiányosságán. Mindazonáltal a közösségi bíróság már elfogadhatónak találta a fellebbezés szakaszában a tények hiányos megvizsgálására vonatkozó jogalapot.[12] Feltehetően még inkább így látná a kérdést egy jogalapot támogató érv esetében.

70. Ami az ügy érdemét illeti, az első jogalap nehezebben elbírálhatónak bizonyulhat, mint amilyennek első látásra tűnik.

71. Valóban, könnyen lehetne következmény nélkülinek találni az Elsőfokú Bíróság állítólagos mulasztását, miszerint figyelmen kívül hagyta a 2002. július 26-án kelt levél indokolásának a fellebbező által kifogásolt hiányát. Megjegyzendő ugyanakkor, hogy az Elsőfokú Bíróság a megtámadott ítélet 78. pontjában, amelyet a fellebbező nem kifogásolt, úgy ítélte meg, hogy épp e levél szövegezéséből – amely kifejezetten utal a 2002. július 8-án kelt levélre – derül ki, hogy a Bizottság egyértelműen kijelentette, hogy nem kívánja megváltoztatni első válaszát. A fellebbező nem állíthatja tehát, hogy az Elsőfokú Bíróság elmulasztotta volna figyelembe venni a 2002. július 26-i levél indokolásának állítólagos hiányát. Éppen ellenkezőleg, alaposan megvizsgálta, hogy a 2002. július 26-án kelt levélben foglalt elutasítás tartalmazott-e indokolást, hangsúlyozva, hogy az legalább összefoglaló jelleggel bemutatja azokat az indokokat, amelyek a Bizottságot arra indították, hogy megtagadja a LIEN 97-2011. szerződéssel kapcsolatos összes dokumentumhoz való hozzáférést.

72. A fentiekkel ellentétben a 2002. július 26-án kelt határozatot érintő két másik hiba esetében bizonyos, hogy a határozatot egyrészt nem a 2001/937 határozat mellékletének 4. cikke szerint illetékes hatóság, vagyis a Bizottság főtitkára fogadta el, másrészt, hogy az nem tartalmazott a rendelkezésre álló jogorvoslatokra vonatkozó figyelmeztetést, ellentétben az 1049/2001 rendelet 8. cikkének (1) bekezdése alapján a kérelmezővel szemben az intézményre rótt kötelezettséggel, valamint, hogy az Elsőfokú Bíróság elmulasztotta megvizsgálni a szóban forgó hibákat.

73. Ebben a szakaszban a Bíróság ellenőrzése szorítkozhatna csupán annyira, hogy feltételezve, hogy az Elsőfokú Bíróság megvizsgálta volna a 2002. július 26-án kelt levelet érintő két szabálytalanságot, azt a következtetést vonta volna-e le ebből, hogy e határozat joghatások kiváltására alkalmatlan, abban

12 – A Bíróság C-238/99. P., C-244/99. P., C-245/99. P., C-247/99. P., C-250/99. P–C-252/99. P. és C-254/99. P. sz., Limburgse Vinyl Maatschappij NV és társai kontra Bizottság egyesített ügyekben 2002. október 15-én hozott ítéletének (EBHT 2002., I-8375. o.) 392–406. pontja, valamint az Elsőfokú Bíróság T-253/06. sz., Olivier Chassagne kontra Bizottság ügyben 2008. szeptember 19-én hozott ítéletének 57. pontja.

az értelemben, hogy azt semmisnek vagy nem létezőnek kell tekinteni, amint azt a fellebbező állítja.

74. Mindazonáltal úgy vélem, hogy a fellebbezési jogalap részletesebb vizsgálata szükséges azon jogalap vonatkozásában, mely szerint az Elsőfokú Bíróság elmulasztotta egyes tények vizsgálatát, amelyeket azonban állítólagosan elé terjesztettek.

75. Ebből kiindulva javasolom mindenekelőtt annak megvizsgálását, hogy az Elsőfokú Bíróságnak kellett-e vizsgálnia a 2002. július 26-i határozatot érintő két hibát, amelyet a fellebbező a fellebbezési kérelmében megjelölt.

i) A 2002. július 26-i határozat alkotója hatásköre hiányának figyelembe vételére vonatkozó kötelezettségről

76. Ami a 2002. július 26-i határozat alkotója hatáskörének hiányát illeti, kétségtelen, hogy ezt a kifogást az Elsőfokú Bíróság előtt nem hozták fel.

77. Ennélfogva felmerül a kérdés, hogy az Elsőfokú Bíróságnak hivatalból kellett-e észlelnie az ilyen szabálytalanságot.

78. Mint ahogy már alkalmam volt a Common Market Fertilizers kontra Bizottság ítélet alapjául szolgáló ügyben [13] ismertetett indítványom 102–109. pontjában kifejteni, a közösségi bíróságnak fő szabály szerint hivatalból kell megállapítania a megtámadott jogi aktus megalkotója hatáskörének hiányát [14] mint imperatív jogalapot. Álláspontom szerint valójában egy ilyen jogalap főszabály szerint kielégíti a két alapvető szempontot, amelyeket Jacobs főtanácsnok a Salzgitter kontra Bizottság ügyben [15] ismertetett indítványában meghatározott, és amelyek lehetővé teszik annak az eldöntését:

– „hogy a megsértett szabály a közösségi jogrend valamely alapvető célkitűzésének szolgálatában áll-e, és hogy jelentős szerepet játszik-e ezen célkitűzés megvalósításában”, valamint

– „hogy a megsértett szabályt nem csupán a közvetlenül érintett személyek érdekében, hanem harmadik személyek érdekében, illetve általánosságban közösségi érdekek céljából alkották-e meg.” [16]

13 – A C-443/05. P. sz. ügyben 2007. szeptember 13-án hozott ítélet (EBHT 2007., I-7209. o.).

14 – Lásd ebben a vonatkozásban a 19/58. sz., Németország kontra ESZAK Főhatóság ügyben 1960. május 10-én hozott ítéletet (EBHT 1960., 469. o., 488. o.), a 108/81. sz., G. R. Amylum kontra Tanács ügyben 1982. szeptember 30-án hozott ítélet (EBHT 1982., 3107. o.) 28. pontját és a C-210/98. P. sz., Salzgitter AG, korábban Preussag Stahl AG kontra Bizottság és Németország ügyben 2000. július 13-án hozott ítélet (EBHT 2000., I-5843. o.) 56. és 57. pontját.

15 – Hivatkozás fent.

16 – Mint azt a Common Market Fertilizers kontra Bizottság ügyben ismertetett indítványomban is kifejtettem (hivatkozás fent), Jacobs főtanácsnokkal ellentétben nem gondolom, hogy a közösségi jog megsértésének nyilvánvaló jellege imperatív jogalap megállapítására adna lehetőséget. Ez a feltétel inkább előfeltételét képezi a közösségi bíróság azon kötelezettségének, hogy hivatalból észlelje azt.

79. Kétségtelen, hogy a hatásköri szabályok a közösségi jogrend egyik alapvető céljának (vagy értékének), azaz az intézményi egyensúlynak a biztosítását célozzák, és általában ezeket a szabályokat a Közösség érdekében alkotják meg.

80. Ez megállja a helyét akkor is, ha elvileg a jogi aktus alkotója hatáskörének hiányát hivatalból kell megállapítani, mely esetben a leghelyesebb megközelítés, ha eseti alapon vizsgáljuk meg – utalva a feltételezésünk szerint megsértett egyedi hatásköri szabályokra –, hogy a fent hivatkozott feltételek – ideértve a szóban forgó alapvető cél vagy érték megvalósításában jelentős szerepet játszó szabállyal összefüggő feltételt is – teljesültek-e. [17]

81. Éppen ebben a vonatkozásban vélem úgy, hogy a szóban forgó esetben a megsértett szabály, azaz a 2001/937 határozat melléklete 4. cikkének (1) bekezdése, amelynek értelmében a dokumentumokhoz való hozzáférésre irányuló megerősítő kérelmekre vonatkozó válaszadás hatáskörét a főtitkárra ruházzák, nem játszik jelentős szerepet az intézményi egyensúly biztosításában. Ez a szabály inkább a Bizottság belső irányítási vagy igazgatási intézkedéseinek körébe tartozik, megfelelően jogalapjának, azaz a Bizottság eljárási szabályzata 14. cikkének, a 2002. július 26-án elfogadott határozat időpontjában alkalmazandó változatában. [18] Egy ilyen szabály megsértése véleményem szerint nem látszik olyan kérdéseket felvetni, amelyeket a közösségi bíróságnak hivatalból vizsgálnia *kellene*.

82. Következésképpen az Elsőfokú Bíróság álláspontom szerint nem követett el téves jogalkalmazást azzal, hogy nem észlelte hivatalból a 2002. július 26-i határozat alkotója hatáskörének hiányát.

ii) Az annak figyelembe vételére irányuló kötelezettségről, hogy a 2002. július 26-i határozat meghozatalakor elmulasztották megjelölni a jogorvoslati lehetőségeket

83. Fontos emlékeztetni arra, hogy bár a Bíróság a Guérin automobiles kontra Bizottság ügyben hozott végzéseiben úgy ítélte meg, hogy a közösségi közigazgatási hatóságoknak nincs általános kötelezettségük arra, hogy a jogalanyokat tájékoztassák a rendelkezésre álló jogorvoslati lehetősé-

17 – Lásd ezzel a ponttal kapcsolatban a 280/87. sz., André Hecq kontra Bizottság ügyben 1988. december 14-én hozott ítélet (EBHT 1988., 6433. o.) 12. pontját, amelyben a Bíróság elutasította egy szervezet vezetőjének valamely tisztviselőjével kapcsolatos igazgatási döntés meghozatalát érintő hatáskörének hivatalból történő vizsgálatát.

18 – A Bizottság eljárási szabályzatának (HL 2000. L 308., 26. o.; magyar nyelvű különkiadás 1. fejezet, 3. kötet, 213. o.) 14. cikke szerint, amely 2001. január 1-jén lépett hatályba: „A Bizottság – a kollektív felelősség elvének teljes körű tiszteletben tartása mellett – átruházhatja a főigazgatókra és a szolgálatok vezetőire azt a hatáskört, hogy nevében eljárjanak, és az általa meghatározott feltételek szerint és korlátok között irányítási vagy igazgatási intézkedéseket tegyenek.”

gekről, ennek az állításnak a feltétele a „közösségi jog kifejezett rendelkezésének a hiánya”. [19]

84. Az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság dokumentumaihoz való nyilvános hozzáféréssel kapcsolatban az 1049/2001 rendelet 8. cikkének (1) bekezdése a hozzáférés teljes vagy részleges elutasítása esetén kifejezetten előírja, hogy az érintett intézmény „tájékoztatja a kérelmezőt a rendelkezésre álló jogorvoslatokról, nevezetesen arról, hogy bírósági eljárást indíthat az intézménnyel szemben, illetve panasszal fordulhat az ombudsmanhoz az EK-Szerződés 230. cikkében, illetve 195. cikkében megállapított feltételek szerint”.

85. Jelen ügyben, ahogy már megjegyeztem, a Bizottságra hárult, hogy a 2002. július 26-i határozat meghozatala során a fellebbezőt tájékoztassa az azzal szemben rendelkezésre álló jogorvoslati lehetőségekről. [20]

86. Ahogy az az Elsőfokú Bíróság előtti írásbeli beadványokból kitűnik, és ahogy a Bizottság a fellebbezésre adott válaszbeadványában is kifejtette, [21] a fellebbező – hacsak néhány szóban is – a megsemmisítés iránti kereset elfogadhatósága Elsőfokú Bíróság általi vizsgálatának keretében utalt arra, hogy nem jelölték meg a 2002. július 26-i határozattal szemben rendelkezésre álló jogorvoslati lehetőségeket.

87. Az ítélkezési gyakorlat alapján igaz, hogy az Elsőfokú Bíróság nem köteles részletekbe menően válaszolni a fél minden egyes érvére ahhoz, hogy ítéletét a jog által megkövetelt módon indokolja. [22]

88. Mindemellett, tekintettel az 1049/2001 rendelet 8. cikkének (1) bekezdésében előírt követelményre, amit az Elsőfokú Bíróság nem hagyhatott figyelmen kívül, és arra, hogy a Bizottság a 2002. július 26-i határozat meghozatala során nyilvánvalóan elmulasztotta megjelölni a jogorvoslati lehetőségeket, a fellebbező az említett határozatot érintő szabálytalanságra hivatkozva egyértelműen azt kívánta, hogy az Elsőfokú Bíróság vizsgálja meg ennek a mulasztásnak a hozzá benyújtott

19 – A C-153/98. P. sz. ügyben 1999. március 5-én hozott végzés (EBHT 1999., I-1441. o.) 15. pontja és a C-154/98. P. sz. ügyben 1999. március 5-én hozott végzés (EBHT 1999., I-1451. o.) 15. pontja. Ebben az értelemben lásd továbbá a C-521/03. P. sz., Hilsfonds kontra Bizottság ügyben 2004. december 7-én hozott végzés 44. pontját.

20 – A kérdés, hogy ezt a tájékoztatást a határozat indokolásában vagy a határozatról szóló értesítésben kell-e feltüntetni, nem döntő, és azt nem szabályozza az 1049/2001 rendelet sem. Fontos ugyanakkor, hogy a jogorvoslati lehetőségekre vonatkozó tájékoztatást a kért dokumentumokhoz való hozzáférés teljes vagy részleges elutasításakor közöljék.

21 – Lásd még a kérelmezőnek a Bizottság Elsőfokú Bíróság előtt felvetett elfogadhatatlansági kifogásáról szóló észrevételeinek 4. pontját (4. o.), és a Bírósághoz a fellebbezéssel kapcsolatban benyújtott válaszbeadvány 2. lábjegyzetét (4. o.).

22 – Ebben az értelemben lásd különösen a C-274/99. P. sz., Connolly kontra Bizottság ügyben 2001. március 6-án hozott ítélet (EBHT 2001., I-1611. o.) 121. pontját, a C-197/99. P. sz., Belgium kontra Bizottság ügyben 2003. szeptember 11-én hozott ítélet (EBHT 2003., I-8461. o.) 81. pontját és a C-120/06. P. és C-121/06. P. sz., FIAMM és FIAMM Technologies kontra Tanács és Bizottság egyesített ügyekben 2008. szeptember 9-én hozott ítélet (az EBHT 2008., I-6513. o.) 91. pontját.

kereset elfogadhatóságát érintő lehetséges következményeit, mely elfogadhatósággal kapcsolatban emlékeztetek arra, hogy azt a Bizottság egyébként kifejezetten vitatta.

89. Márpedig, ahogy jelen indítványban azt később pontosítani fogom, egy ilyen vizsgálatnak különösen arra kellett volna késztetnie az Elsőfokú Bíróságot, hogy felvesse a keresetindítási határidők fellebbezővel szembeni esetleges érvényesíthetetlenségét.

90. Ennél fogva az Elsőfokú Bíróság azzal, hogy megtagadta a 2002. július 26-i határozattal szemben rendelkezésre álló jogorvoslati lehetőségek megjelölése hiányának a fellebbező kérésének megfelelő vizsgálatát, és így elmulasztotta azoknak a következményeknek az elemzését, melyeket ez a szabálytalanság egy, az 1049/2001 rendelet 8. cikkének (1) bekezdésére alapított határozat meghozatala során okozhatott, véleményem szerint legalábbis hiányosan indokolta meg azt a következtetést, [23] amelyre a megtámadott ítéletben jutott, vagyis hogy a 2002. július 26-i határozat megtámadható aktus, amely a 2005. február 14-én elfogadott aktus elleni kereset benyújtásával emelkedett jogerőre.

91. Úgy tűnik számomra, hogy az indokolási kötelezettségre vonatkozó jogi tévedést, amire az imént utaltam, a Bíróság a fellebbezési eljárásban nem pótolhatja, mivel az általa lefolytatandó felülvizsgálat jelen ügyben nem kizárólag a jogszerű indokolásról, hanem legalább részben olyan tények értékeléséről is szól, melyeket az Elsőfokú Bíróság nem vizsgált. [24]

92. Ebből következik, hogy a megtámadott ítéletet részben hatályon kívül kellene helyezni elsődlegesen azért, mert az a fellebbező által benyújtott keresetet azzal az indokkal nyilvánítja elfogadhatatlannak, hogy egy, a 2002. július 26-i aktust pusztán megerősítő aktussal szemben nyújtották be.

93. Ha a Bíróság osztaná ezt a megközelítést, a fellebbezés második jogalapja okafogyottá válna, mivel az nem vezethetne annál nagyobb terjedelmű hatályon kívül helyezéshez, mint amit az imént javasoltam. [25]

23 – Hasznos emlékeztetnem arra, hogy a Bíróság már megállapította, hogy az indokolás hiányosságát a közösségi bíróság hivatalból figyelembe veheti, sőt figyelembe kell vennie (lásd különösen a C-367/95. P. sz., Bizottság kontra Sytraval és Brink's France ügyben 1998. április 2-án hozott ítélet (EBHT 1998., I-1719. o.) 67. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).

24 – Lásd e tekintetben a C-361/01. P. sz., Kik kontra OHIM ügyben 2003. szeptember 9-én hozott ítélet (EBHT 2003., I-8283. o.) 101. pontját; a C-93/02. P. sz., Biret International kontra Tanács ügyben 2003. szeptember 30-án hozott ítélet (EBHT 2003., I-10497. o.) 60. pontját, valamint a C-94/02. P. sz., Biret és Cie kontra Tanács ügyben 2003. szeptember 30-án hozott ítélet (EBHT 2003., I-10565. o.) 63. pontját; a C-447/02. P. sz., KWS Saat kontra OHIM ügyben 2004. október 21-én hozott ítélet (EBHT 2004., I-10107. o.) 46–51. pontját és a C-497/06. P. sz., CAS Succhi di Frutta kontra Bizottság ügyben 2009. április 30-án hozott ítélet 57–67. pontját. Az indokolás pótlásával kapcsolatban lásd továbbá Léger főtanácsnok C-294/95. P. sz., Ojha kontra Bizottság ügyben ismertetett indítványának (1996. november 12-én hozott ítélet, EBHT 1996., I-5863. o.) 179. pontját.

25 – Ennek analógiájára lásd a C-83/01. P., C-93/01. P. és a C-94/01. P. sz., Chronopost és társai kontra Ufex és társai egyesített ügyekben 2003. július 3-án hozott ítélet (EBHT 2003., I-6993. o.) 43. pontját.

94. Ekkor elegendő lenne, ha a Bíróság az előterjesztett fellebbezés harmadik jogalapjának megalapozottságáról nyilvánítana véleményt, amely az Elsőfokú Bíróság azon mérlegelése ellen irányul, amelyet az Elsőfokú Bíróság a „teljesség kedvéért", vagy helyesebben kisegítésképpen alkalmazott, és amely szerint, lényegében, feltételezve hogy a 2005. február 14-én kelt levél nem minősült pusztán megerősítő aktusnak, a fellebbező hatályon kívül helyezés iránti keresete mindenképpen idő előtti volt. Következésképpen kizárólag a fellebbezés harmadik jogalapjának elfogadása eredményezhetné a megtámadott ítélet teljes hatályon kívül helyezését.

95. Mindenesetre, ahogy fentebb már megjegyeztem, a fellebbezés harmadik jogalapját véleményem szerint el kell utasítani.

96. Még ha feltételezzük is, hogy a Bíróság megvizsgálja az első jogalapot, és úgy ítéli meg, hogy az Elsőfokú Bíróság ítéletét részben el kell utasítani, akkor sem lenne szükséges a fellebbezés második jogalapjáról dönteni.

97. Másrészről ezen a ponton fontos tisztázni, hogy még ha feltételezzük is, hogy a Bíróság elfogadja a fellebbezés első és harmadik jogalapját, és úgy ítéli meg, hogy módjában áll az elsőfokú eljárásban benyújtott megsemmisítés iránti kereset elfogadhatóságát megállapítani, ez véleményem szerint akkor sem következhetne a fellebbezőnek a 2002. július 26-i határozat nemlétezésére vagy semmisségére vonatkozó érveiből, vagy a keresetindítási határidők vele szembeni esetleges érvényesíthetetlenségéből.

98. Először, ami a 2002. július 26-i határozat állítólagos nemlétezését illeti, emlékeztetni kell arra, hogy az állandó ítélkezési gyakorlat szerint a közösségi intézmények jogi aktusait főszabály szerint megilleti a jogszerűség vélelme, még ha hordoznak is szabálytalanságokat, és ennélfogva mindaddig joghatásokat váltanak ki, amíg vissza nem vonják vagy meg nem semmisítik őket. [26]

99. Kivételt képez ezen elv alól, hogy azok a jogi aktusok, amelyek olyannyira nyilvánvalóan súlyos szabálytalanságot hordoznak magukban, amit a közösségi jogrend nem tűr el, olyannak tekintendők, amelyek semmilyen, még átmeneti joghatást sem váltottak ki, azaz azokat jogilag nem létezőnek kell tekinteni. Ez a kivétel olyan két alapvető, bár néha egymással szemben álló követelmény közötti egyensúly fenntartását célozza, amelyeknek meg kell felelniük a jogrendszernek, e két követelmény nevezetesen a jogviszonyok stabilitása és a jogszerűség tiszteletben tartása. [27]

26 – A 15/85. sz., Consorzio Cooperative d'Abruzzo kontra Bizottság ügyben 1987. február 26-án hozott ítélet (EBHT 1987., 1005. o.) 10. pontja; a C-137/92. P. sz., Bizottság kontra BASF és társai ügyben 1994. június 15-én hozott ítélet (EBHT 1994., I-2555. o.) 48. pontja; a C-245/92. P. sz., Chemie Linz kontra Bizottság ügyben 1999. július 8-án hozott ítélet (EBHT 1999., I-4643. o.) 93. pontja és a C-475/01. sz., Bizottság kontra Görögország ügyben 2004. október 5-én hozott ítélet (EBHT 2004., I-8923. o.) 18. pontja.

27 – A fent hivatkozott Bizottság kontra BASF és társai ügyben hozott ítélet 49. pontja, a fent hivatkozott Chemie Linz kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 94. pontja és a fent hivatkozott Bizottság kontra Görögország ügyben hozott ítélet 19. pontja.

100. A Közösség intézményei által hozott jogi aktusok nem létező jellegének megállapításához fűződő következmények súlyossága megköveteli, hogy – a jogbiztonság igényéből fakadóan – erre kizárólag szélsőséges körülmények között kerülhessen sor. [28]

101. A Bíróság így elutasította, hogy jogilag nem létezőnek tekintse azokat a határozatokat, melyeket olyan szabálytalanságok sújtanak, mint az irat hitelesítésének a hiánya és/vagy alkotója hatáskörének a hiánya. [29]

102. Jelen ügyben az imént hivatkozott ítélkezési gyakorlat fényében úgy tűnik számomra, hogy a 2002. július 26-án kelt levelet érintő, a jogorvoslati lehetőségek megjelölésének hiányára vonatkozó szabálytalanság semmiképpen sem tekinthető olyan súlyosnak, hogy azt a közösségi jogrend annyira ne tudná eltűrni, hogy emiatt a fent említett levelet jogilag nem létezőnek kellene tekinteni.

103. Ugyanakkor másodszor, ahogy arra a Bizottság helyesen rámutatott, ezt a szabálytalanságot a 2002. július 26-án kelt levélben foglalt határozattal szemben az 1049/2001 rendelet 8. cikke (1) bekezdésének megsértésére hivatkozva benyújtott megsemmisítés iránti keresetben kifogásolni lehetett volna az EK 230. cikk alapján.

104. Vitathatatlan azonban, hogy a fellebbező nem élt ezzel a lehetőséggel az említett levéllel szemben, nem azért, mert nem volt tudatában a bírósági jogorvoslat lehetőségének, amelyről a 2002. július 26-i határozat meghozatala során őt tájékoztatni kellett volna összhangban az 1049/2001 rendelet 8. cikkének (1) bekezdésével, hanem voltaképpen az egyszerűség kedvéért nem, ahogyan azt a fellebbező először fellebbezésének 10. pontjában megjegyezte. [30]

105. Másfelől, még ha feltételezzük is, hogy az állítólagos hiba önmagában eredményezhette a 2002. július 26-i határozat megsemmisítését, [31] a közösségi bíróság akkor sem semmisíthette volna meg a fent említett levelet egy, a 2005. február 14-i levéllel szemben benyújtott kereset alapján a jogvita terjedelmének figyelmen kívül hagyása nélkül.

28 – A fent hivatkozott Bizottság kontra BASF és társai ügyben hozott ítélet 50. pontja, a fenti hivatkozott Chemie Linz kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 95. pontja és a fent hivatkozott Bizottság kontra Görögország ügyben hozott ítélet 20. pontja.

29 – E tekintetben lásd a fent hivatkozott Bizottság kontra BASF és társai ügyben hozott ítélet 48–53. pontját és a C-107/99. sz., Olaszország kontra Bizottság ügyben 2002. január 30-án hozott ítélet (EBHT 2002., I-1091. o.) 45. pontját.

30 – A fellebbező ebben a pontban azt állítja ugyanis, hogy „úgy vélte, egy ombudsman által lefolytatott vizsgálat jobb eredménnyel zárulna és gyorsabb lenne, mint a luxemburgi Elsőfokú Bíróság előtt lefolytatott eljárás, ami a tapasztalatok alapján eléggé hosszadalmas”.

31 – Emlékeztetőül felidézem, hogy az EK 231. cikk alapján, ha a kereset megalapozott, a Bíróság a megtámadott jogi aktust semmisnek nyilvánítja.

106. Végül harmadszor ugyancsak nem gondolom, hogy a 2002. július 26-i határozat meghozatala során a jogorvoslati lehetőségekről való tájékoztatás elmaradásának egy másik következményét, azaz a keresetindítási határidők érvényesíthetetlenségét a jelen ügyben meg lehetne állapítani.

107. Általánosságban igaz, hogy egyes tagállamokban a nemzeti jog a közigazgatásban nem az érintett határozat érvénytelenségével, hanem a vitatott közigazgatási határozattal szemben nyitva álló keresetindítási határidők érvényesíthetetlenségével szankcionálja a jogorvoslati lehetőségek megjelölésének elmulasztását. [32] Általában ez a megoldás lehetővé teszi a nemzeti bíróság számára, hogy a keresetindítás határidejét kitolja, mivel a közigazgatási szerv nem tett eleget a jogorvoslati lehetőségekre vonatkozó tájékoztatási kötelezettségének, amely őt az aktus címzettjével szemben terheli. Egy ilyen szankciót főszabály szerint kifejezetten törvény vagy általános érvényű jogi aktus ír elő, de az az ítélkezési gyakorlatból is levezethető.

108. Hivatkozhatnánk ugyanakkor arra, hogy a közösségi jogban sem a Szerződés, sem az 1049/2001 rendelet nem biztosított a közösségi bíróságnak kifejezetten olyan hatáskört, hogy a keresetindítási határidőknek a határozat címzettjével szembeni érvényesíthetetlenségével szankcionálja a dokumentumokhoz való hozzáférést elutasító határozatokkal szemben rendelkezésre álló jogorvoslati lehetőségekről való tájékoztatás elmaradását.

109. Számomra azonban úgy tűnik, hogy egy ilyen hatáskör levezethető az EK-Szerződésben megállapított jogorvoslati rendszerből, különösen a Bíróságnak az EK 230. cikk alapján biztosított hatáskörből, és az 1049/2001 rendelet 8. cikkének (1) bekezdésében előírt követelményből. Annak megengedése ugyanis, hogy a közösségi bíróság megállapíthassa a keresetindítási határidők érvényesíthetetlenségét, ha a közösségi szerv elmulasztotta tájékoztatni a címzettet a dokumentumokhoz való hozzáférést elutasító határozattal szemben rendelkezésre álló jogorvoslati lehetőségekről, megadja az egyén számára a lehetőséget, hogy felülvizsgáltassa a közösségi intézmények aktusainak jogszerűségét, így biztosítva számára ezen a területen az aktusok bíróság előtti megtámadásának jogát.

110. Így végül ez nem azt jelentené, hogy egy további hatáskört kap a közösségi bíróság, hanem hogy utóbbi lehetőséget kap arra, hogy teljes körűen felülvizsgálja az 1049/2001 rendelet alkalmazása során elfogadott közösségi jogi aktusok jogszerűségét.

111. A Bíróság előtti tárgyaláson a Bizottság a keresetindítási határidők érvényesíthetetlenségével szemben azt is előadta, hogy az 1049/2001 rendelet 8. cikkének (3) bekezdése szerint, ha egy megerősítő kérelemre az előírt határidőn belül nem érkezik válasz, az a burkolt elutasító határozattal egyenér-

32 – A teljesség igénye nélkül a keresetindítási határidők érvényesíthetetlensége ismert a német, a belga, a dán, a spanyol, az észt, a finn, a francia, a görög, az olasz, a luxemburgi, a holland, a lengyel és a portugál jogban.

tékű, amellyel szemben megindul a keresetindítási határidő. Mivel egy burkoltan negatív határozat természetéből adódóan nem tartalmaz semmilyen, a jogorvoslati lehetőségekre vonatkozó megjelölést, a Bizottság szerint ésszerűtlen lenne ebből azt a következtetést levonni, hogy a keresetindítási határidők soha nem érvényesíthetők egy ilyen határozat címzettjével szemben.

112. Bár ebből az érvből nem hiányzik sem a meggyőző erő, sem a logika, kétlem, hogy abból azt az általános következtetést kell levonni, ahogy azt a Bizottság a tárgyaláson is előadta, hogy az 1049/2001 rendelet 8. cikkének (1) bekezdése alapján a jogorvoslati lehetőségek megjelölésének közigazgatási szervet terhelő kötelezettségét kizárólag az EK-Szerződés vonatkozó rendelkezéseinek egyszerű, tájékoztató jellegű megismétlésének kell tekinteni, anélkül, hogy az erre a megjelölésre vonatkozó tájékoztatás hiányát szankcionálni lehetne.

113. Néhány tagállam közigazgatási jogában ugyanis, mint amilyen Franciaországé vagy Olaszországé, ahol ismert az a jogi jelenség, hogy a közigazgatási szervek adott határidőn túli hallgatása a kérelem elutasításával egyenértékű, ez nem jelentett leküzdhetetlen akadályt olyan rendelkezések bevezetésével szemben, melyek a közigazgatási szerveket arra kötelezik, hogy a *kifejezett* egyedi elutasító határozatok elfogadása során tüntessék fel a bírósági jogorvoslati lehetőségeket, és a keresetindítási határidők érvényesíthetetlenségével szankcionálják az ilyen tájékoztatás hiányát.

114. Jelen ügyben a 2002. július 26-i határozat valójában egy, a LIEN 97-2011. szerződésre vonatkozó dokumentumok fellebbező részére történő hozzáférhetővé tételét kifejezetten elutasító határozatnak minősült.

115. Így aztán véleményem szerint nincs akadálya annak, hogy ha az 1049/2001 rendelet 8. cikkének (1) bekezdése alapján elfogadott határozat meghozatala során elmarad a jogorvoslati lehetőségek megjelölése, az a keresetindítási határidők érvényesíthetetlenségével szankcionálható legyen, csak a szankció automatikus vagy eseti jellege a kérdés.

116. Ebben a tekintetben ésszerűnek tűnik számomra annak figyelembe vétele, hogy léteznie kell egy vélelemnek, mely szerint, ha elmarad a jogorvoslati lehetőségekről való tájékoztatás – amelyet az 1049/2001 rendelet 8. cikkének (1) bekezdése is megkövetel – a kérelmező feltételezhetően nem tudta jogorvoslathoz való jogát az előírt határidőben gyakorolni. Úgy tűnik számomra, hogy egy ilyen vélelem összhangban áll az 1049/2001 rendelet céljával, ami abban

áll, hogy a lehető legteljesebb érvényt szerezze a dokumentumokhoz való hozzáférés jogának, és megkönnyítse ezen jog gyakorlását az Európai Unió polgárai számára. [33]

117. Mindamellett úgy vélem, hogy ennek a vélelemnek nem kellene abszolútnak lennie. A keresetindítási határidők érvényesíthetetlenségét vizsgálva a bírónak lehetősége kell, hogy legyen az adott eset körülményeinek mérlegelésére. Véleményem szerint releváns tényezőként különösen a kérelmező tájékoztatásának szintjét, vagy az ő arra vonatkozó egyértelműen kifejezett szándékát kellene figyelembe venni, hogy nem kívánja a bírósági jogorvoslathoz való jogát érvényesíteni. [34]

118. A jelen ügyben, ahogy ezen indítvány 104. pontjában megjegyeztem, a 2002. július 26-i határozat meghozatalát követően a fellebbező az egyszerűség kedvéért azt választotta, hogy inkább panasszal fordul az ombudsmanhoz – e bíróságon kívüli jogorvoslat említése szintén kötelező a dokumentumokhoz való hozzáférés iránti megerősítő kérelmet elutasító minden határozatban–, mintsem megsemmisítés iránti kereset nyújt be az Elsőfokú Bírósághoz, amint azt ő is megjegyezte, először a fellebbezésének 10. pontjában. [35] A kérelmezőt tehát tájékoztatták arról a lehetőségről, hogy megsemmisítés iránti keresetet nyújthat be a 2002. július 26-i határozattal szemben, mely lehetőséggel azonban nem élt.

119. Ezen okok miatt úgy vélem, hogy az első fokon benyújtott keresetet nem lehetne elfogadhatónak nyilvánítani azon az alapon, hogy a 2002. július 26-i határozat meghozatala során a jogorvoslati lehetőségek megjelölésének elmulasztása e határozat nemlétezését vagy semmisségét, illetve a keresetindítási határidők érvényesíthetetlenségét okozta volna.

120. Az előzőekben kifejtett érvekre tekintettel nem lenne szükség a fellebbezés második jogalapja megalapozottságának

33 – Természetesen egy ilyen vélelem azt jelenti, hogy semmiképpen nem a fellebbező feladata, hogy bizonyítsa a kimenthető hibát, ami lehetővé teszi számára, hogy eltérjen a keresetindítási határidőt szabályozó rendelkezésektől. Másrészt ez a vélelem elvileg azt is jelenti, hogy a jogorvoslati lehetőségek megjelölése kötelezettségének figyelmen kívül hagyásával elfogadott határozat nem emelkedik jogerőre a kérelmezővel szemben. Ilyen körülmények között utóbbinak joga van arra, hogy megtámadja akár a megerősített határozatot, akár az úgynevezett megerősítő határozatot, akár mindkét határozatot. Lásd a 193/87. és 194/87. sz., Maurissen és Union syndicale kontra Számvevőszék ügyben 1989. május 11-én hozott ítélet (EBHT 1989., 1045. és 1075. o.) 26. pontját és a C-135/06. P. sz., Weißenfels kontra Parlament ügyben 2007. december 18-án hozott ítélet (EBHT 2007., I-12041. o.) 54. pontját.

34 – Valahogy úgy, mint a fogyasztónak arról a jogáról való lemondása, hogy a bíróság ne alkalmazzon valamely tisztességtelen szerződési feltételt (lásd e tekintetben a C-243/08. sz. Pannon GSM ügyben 2009. június 4-én hozott ítélet [EBHT 2009., I-4713. o.] 33. pontját.

35 – Vitatható az a kérdés, hogy a fellebbezőt a 2002. július 26-i határozat közlése során képviselte-e jogi képviselő. Bár a Bíróság előtti tárgyaláson a fellebbező jogi képviselője utalt rá, hogy ez volt a helyzet, ezt az állítást az akta egyik irata sem támasztotta alá, az akkori tájékoztatásokat közvetlenül a fellebbező ügyvezetőjének címezték.

megállapítására. Mindemellett célszerűségi okokból vizsgálni fogom a fellebbezés e jogalapját is.

2. A fellebbezés második jogalapjáról, mely szerint jogilag tévesen minősítették a 2005. február 14-én kelt levelet pusztán megerősítő aktusnak

a) A felek érvei

121. Először, a fellebbező szerint az Elsőfokú Bíróság a megtámadott ítélet 87–92. és 101. pontjában tévesen tagadta meg annak elismerését, hogy az ombudsman által lefolytatott vizsgálat eredményei és megállapításai olyan új elemeknek minősültek, melyek lehetővé tették a keresetindítási határidők ismételt megnyitását. Másodszor kijelenti, hogy a Bizottság általános magatartása alapján érthetetlen, hogy az Elsőfokú Bíróság a megtámadott ítélet 93–100. pontjában miért ítélte úgy, hogy a 2005. február 14-i levelet nem előzte meg a fellebbező helyzetének újbóli vizsgálata. A fellebbező szerint ugyanis teljesen egyértelműnek kellene lennie, hogy a Bizottság a 2004. december 22-i levelét egy, a LIEN 97-2011. szerződés anyagára vonatkozó teljesen új hozzáférés iránti kérelemként kezelte, és hogy a helyzet elemzését követően a Bizottság arra független és végleges választ kívánt adni. E körülményekre tekintettel a 2005. február 14-i levelet nem lehetett a 2002. július 26-i határozat tekintetében pusztán megerősítő aktusnak minősíteni. A Bíróság előtti tárgyaláson a fellebbező előadta, hogy a Bíróságnak a határidőn belül meg nem támadott, korábbi aktust pusztán megerősítő aktussal szemben benyújtott kereset elfogadhatatlanságával kapcsolatos ítélkezési gyakorlata nem releváns az 1049/2001 rendelet rendelkezéseinek alkalmazásával összefüggésben.

122. A Bizottság elutasítja az Elsőfokú Bíróság értékelésével szemben felhozott kifogásokat. Szerinte az Elsőfokú Bíróság a megtámadott ítélet 86. pontjában helyesen mondta ki, hogy az ombudsman hivatali visszásságot megállapító határozata nem kérdőjelezi meg a Bizottság 2002. július 26-án meghozott határozatának jogerejét. Ennek ellenkezője annak megsértését jelentené, hogy az ombudsman előtt indított panaszeljárás nem szakítja meg a keresetindítási határidőket. Ez a megoldás figyelmen kívül hagyná az ombudsman előtt indított eljárások bíróságon kívüli jellegét, és állásfoglalásainak nem végrehajtható jellegét is. A fellebbező helyzete felülvizsgálatának elmaradásával kapcsolatban a Bizottság – a Bíróság által, eljárási szabályzatának 54a. cikke alapján feltett egyik, írásbeli kérdésre válaszolva – úgy véli, hogy az nem választható el az új elemre vonatkozó feltételtől, amely pedig a jelen ügyben hiányzik.

3. Értékelés

a) Egy határidőn belül meg nem támadott, korábbi aktust pusztán megerősítő aktussal szemben benyújtott kereset elfogadhatatlanságával kapcsolatos ítélkezési gyakorlat alkalmazhatóságáról az 1049/2001 rendelettel összefüggésben

123. Az állandó ítélkezési gyakorlat szerint az EK 230. cikk szerinti keresetindítási határidők hivatalból vizsgálandók, és nem tartoznak sem a felek, sem a Bíróság rendelkezési körébe, e határidőket a jogviszonyok egyértelműségének és biztonságának biztosítása érdekében vezették be. [36]

124. Másfelől az ítélkezési gyakorlat szerint egy határidőn belül meg nem támadott, korábbi határozatot *pusztán* megerősítő határozattal szemben benyújtott megsemmisítés iránti kereset elfogadhatatlan. [37]

125. Az Elsőfokú Bíróság ezt az ítélkezési gyakorlatot a megtámadott ítéletben annak figyelembevételével alkalmazta, hogy a 2005. február 14-i levél, amely elutasította a LIEN 97-2011. szerződés teljes anyagához való hozzáférést, a 2002. július 26-i határozat vonatkozásában pusztán megerősítő aktusnak minősült.

126. Az Elsőfokú Bíróság nem hagyott (legalábbis kifejezetten nem hagyott) semmilyen kétséget ennek az ítélkezési gyakorlatnak az alkalmazhatósága felől a dokumentumokhoz való 1049/2001 rendelet szerinti nyilvános hozzáféréssel összefüggésben.

127. Ahogy azt jelen indítvány 48. pontjában már megjegyeztem, a fellebbező fellebbezésében inkább azt kifogásolja, hogy az Elsőfokú Bíróság tévesen alkalmazta a pusztán megerősítő aktusokra vonatkozó ítélkezési gyakorlatot, nem pedig azt, hogy ezt az ítélkezési gyakorlatot relevánsnak tekintette az 1049/2001 rendelet rendelkezéseinek alkalmazása szempontjából.

128. Természetesen a fellebbező kifogásolja, hogy az Elsőfokú Bíróság elutasította, hogy a 2004. december 22-én elküldött levelet teljesen új kérelemként értékelje, miközben a Bizottság azt a 2005. február 14-i válaszában ilyenként vette figyelembe. [38]

36 – Lásd e tekintetben a C-246/95. sz. Coen-ügyben 1997. január 23-án hozott ítélet (EBHT 1997., I-403. o.) 21. pontját és a C-210/05. P. sz., Campailla kontra Bizottság ügyben 2005. december 8-án hozott végzés 28. pontját.

37 – Lásd különösen a 26/76. sz., Metro SB-Großmärkte kontra Bizottság ügyben 1977. október 25-én hozott ítélet (EBHT 1977., 1875. o.) 4. pontját; a 166/86. és 220/86. sz., Irish Cement kontra Bizottság egyesített ügyekben 1988. december 15-én hozott ítélet (EBHT 1988., 6473. o.) 16. pontját; a C-480/93. P. sz., Zunis Holding és társai kontra Bizottság ügyben 1996. január 11-én hozott ítélet (EBHT 1996., I-1. o.) 14. pontját és a C-123/03. P. sz., Bizottság kontra Greencore ügyben 2004. december 9-én hozott ítélet (EBHT 2004., I-11647. o.) 39. pontját.

38 – Ahogy már megjegyeztem, az Elsőfokú Bíróság a megtámadott ítélet 103–110. pontjában kifejtett vagylagos érvelésében (kifogásolva a fellebbezés fentebb vizsgált harmadik jogalapjának keretében) kijelentette, hogy a 2004. december 22-én benyújtott kérelem teljesen új kérelemnek minősül.

129. Ez a kijelentés azonban inkább egy, a tények újbóli értékelésére vonatkozó kérelemnek tűnik, amelyet a Bíróság nem vizsgálhat a fellebbezés alapján, [39] vagy arra vonatkozó panasznak, hogy az Elsőfokú Bíróság elferdítette a bizonyítékokat, mintsem a Bíróság arra való felkérésének, hogy állapítsa meg a pusztán megerősítő aktusokkal kapcsolatos ítélkezési gyakorlat 1049/2001 rendelet keretében való alkalmazhatóságának megalapozottságát.

130. Másfelől a fellebbező későn, azaz a Bíróság tárgyalás céljából feltett kérdését követően utalt a pusztán megerősítő aktusra vonatkozó ítélkezési gyakorlat alkalmazhatatlanságára.

131. Ebből azt a következtetést lehetne levonni, hogy jelen ügyben a Bíróságnak nem arról kell döntenie, hogy az Elsőfokú Bíróság azzal, hogy hallgatólagosan, de szükségszerűen megállapította a pusztán megerősítő aktusokkal kapcsolatos ítélkezési gyakorlatnak a 1049/2001 rendelet keretében való alkalmazhatóságát, feltehetően tévedett a jogban.

132. Indokolt azonban feltenni a kérdést, hogy egyrészt, ha az Elsőfokú Bíróság akár elfogadhatatlansági kifogás, akár hivatalból lefolytatott vizsgálat alapján köteles eldönteni egy, a megsemmisítés iránti kereset elfogadhatósági feltételeivel kapcsolatos kérdést, [40] az első fokon eljáró bíróságnak nem kötelessége-e, hogy az előtte feltárt tényállásra alkalmazandó jogi háttér rendelkezéseinek összességét figyelembe vegye, azokat a rendelkezéseket is beleértve, melyek adott esetben ellentétesek a kereset lehetséges elfogadhatatlanná nyilvánításával, másrészt pedig, hogy a Bíróságnak nem kell-e hivatalból észlelnie, hogy az Elsőfokú Bíróság elmulasztotta figyelembe venni a jogi háttér azon rendelkezéseit, amelyeket a megsemmisítés iránti kereset elfogadhatóságáról való döntés során kötelezően figyelembe kell vennie.

133. Az e felvetés első felére adott válasznak véleményem szerint egyértelműen pozitívnak kell lennie. Igazságszolgáltatási feladatából adódóan a bíróságnak képesnek kell lennie arra, hogy a releváns jogszabályokat alkalmazza a felek által feltárt perbeli tényállás eldöntése érdekében. Ha a per jogi háttere körülhatárolt, az eljáró bíróság feladata, hogy azt teljes egészében alkalmazza, kivéve ha arra kényszerülne, hogy határozatát téves jogi megállapításokra alapítsa. Egy ilyen követelmény része az igazságszolgáltatás pártatlanságának és a gondos ügyintézésnek is, különösen ha az eljáró bíróságnak a megsemmisítés iránti kereset elfogadhatósági feltételeit kell vizsgálnia, melyek – ahogy már megjegyeztem – hivatalból is igazolhatók.

39 – Lásd különösen a C-425/07. P. sz., AEPI kontra Bizottság ügyben 2009. április 23-án hozott ítélet (EBHT 2009., I-3205. o.) 44. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot.

40 – Ebben a tekintetben az Elsőfokú Bíróság – szerintem helyesen – úgy véli, hogy egy pusztán megerősítő jellegű aktussal szemben benyújtott kereset elfogadhatóságáról az ügy érdeméről döntő bíróság hivatalból határozhat (lásd az Elsőfokú Bíróság T-86/97. sz., Apostolidis kontra Bíróság ügyben 1998. április 2-án hozott ítéletének [EBHT-KSZ 1998., I-A-167. o. és II-521. o.] 18–25. pontját).

134. Ami a második kérdést illeti, szintén úgy gondolom, hogy a Bíróságnak a megsemmisítés iránti kereset elfogadhatóságának feltételeivel kapcsolatban nem kellene tolerálnia a jog elferdítését, mely jogalap szerintem megfelel a jelen indítvány 78. pontjában megállapított követelményeknek. Egy ilyen elferdítés elfogadása oda vezetne, hogy a Bíróság saját ítéletében átvenné az első fokon elkövetett azon téves jogalkalmazást, amely alapján az Elsőfokú Bíróság megállapította a kereset elfogadhatatlanságát, noha a *megtámadott ítélet egyéb megállapításaitól függetlenül,* és az utóbb bekövetkezett fejleményekre tekintettel, az alkalmazandó jogi háttér rendelkezéseinek együttes figyelembevételének a megsemmisítés iránti kereset elfogadhatóságához kellene vezetnie. [41]

135. Az 1049/2001 rendelet rendelkezései együttes figyelembevételének ugyanis arra kellett volna késztetnie az Elsőfokú Bíróságot, hogy elutasítsa a Bizottság által fenntartott elfogadhatatlansági kifogást, amit ez utóbbi a Bíróság pusztán megerősítő aktusra vonatkozó ítélkezési gyakorlatára alapozott.

136. Véleményem szerint az Elsőfokú Bíróságnak erre a következtetésre kellett volna jutnia az 1049/2001 rendelet 6. cikke (1) bekezdése utolsó mondatával összefüggésben értelmezett 4. cikkének (7) bekezdése alapján.

137. E tekintetben emlékeztetnem kell arra, hogy egyrészről az 1049/2001 rendelet 4. cikkének (7) bekezdése előírja, hogy egy intézmények birtokában lévő dokumentumhoz való hozzáférésre vonatkozó kivételek csak azon időtartam alatt érvényesek, amely alatt a védelem a dokumentum tartalma alapján indokolt, ezen időtartam főszabályként maximum harminc év. Másrészről a 6. cikk (1) bekezdésének utolsó rendelkezése szerint a kérelmező nem köteles megindokolni a kérelmet.

138. E rendelkezések együttes olvasata tehát azt jelenti, hogy egy dokumentumhoz való hozzáférés iránti kérelmet a maximális harmincéves időtartam alatt bármikor be lehet nyújtani annak érdekében, hogy az érintett intézmény, akár az első hozzáférés iránti kérelem teljes vagy részleges elutasítását követően is, igazolja, hogy a dokumentum tartalmára tekintettel fennállnak-e egy adott dokumentumhoz való nyilvános hozzáférésre vonatkozó kivételek alkalmazásának feltételei, és anélkül, hogy a kérelmezőnek kérelmét indokolnia kellene. Ez az értelmezés azt a helyzetet is magában foglalja, amikor az 1049/2001 rendeletet alkalmazva egy korábbi kérelemmel azonos kérelmet nyújtanak be anélkül, hogy a kérelmező az első megerősítő kérelem elutasítása és az új kérelem között új tény bekövetkezésére hivatkozott volna annak érdekében, hogy az utóbbi kérelem elutasításával szemben esetlegesen benyújtásra kerülő bírósági jogorvoslat elfogadható legyen.

41 – Bár ez úgy értelmezhető, hogy a tényállás Elsőfokú Bíróság általi elferdítésére vonatkozó jogalapot a fellebbezést elbíráló bíróság hivatalból nem vizsgálhatja, mivel a tényállás utóbbi által végrehajtott vizsgálatának kivételes jellege azt a célt szolgálja, hogy védje a tényállással közvetlenül érintett személyek érdekeit, úgy tűnik, hogy a jog elferdítését a fellebbezést elbíráló bíróság magától értetődően hivatalból is felülvizsgálhatja, aminek célja a közérdek védelme.

139. Más szavakkal, az 1049/2001 rendelet fent említett rendelkezéseire tekintettel az a tény, hogy egy meghatározott dokumentumhoz való hozzáférést elutasító, adott időpontban elfogadott határozat a kérelmezővel szemben jogerőre emelkedett, nem akadályozhatja meg, hogy a kérelmező ugyanabban a tárgyban új hozzáférés iránti kérelmet nyújtson be. Az tehát az intézmény kötelezettsége annak vizsgálata, hogy fennállnak-e még az első elutasítást alátámasztó feltételek függetlenül attól, hogy azt a kérelmező kérte-e vagy sem. Egy újabb elutasító határozatnak, feltéve, hogy azt az 1049/2001 rendeletben meghatározott kétszakaszos eljárásnak megfelelően fogadták el, a közösségi bíróság előtt megtámadhatónak kell lennie. Egy ilyen határozat ugyanis valóban megerősítő, de nem *pusztán* megerősítő határozat lenne, mivel az elutasítást alátámasztó feltételek értékelésére egy, az első határozat elfogadásától különböző időpontban kerülne sor.

140. Mivel egy ilyen aktus nem rendelkezik pusztán megerősítő jelleggel, nem létezik semmilyen olyan jogbiztonsági követelmény, amelyet a közösségi bíróságnak figyelembe kellene vennie a keresetindítási határidők be nem tartása miatt.

141. Másrészt, ha úgy tekintjük, hogy az aktus *pusztán* megerősítő jellegére vonatkozó ítélkezési gyakorlat az 1049/2001 rendelet keretében alkalmazható, az véglegesen rögzíti az adott dokumentumhoz való hozzáférés elutasításának okait, és így ellentétbe kerül az intézmények birtokában lévő dokumentumokhoz való lehető legszélesebb körű nyilvános hozzáférés elve alóli kivételek szükségszerűen átmeneti jellegével, amit az említett rendelet is előír.

142. Végül fontos megjegyezni, hogy az előbbiekben kifejtett megközelítés természetesen nem jelenti azt, hogy teret enged az esetleges visszaélésszerűen ismétlődő kérelmeknek és kereseteknek. E tekintetben nem vitatott, hogy a közösségi jog nem fogadja el e rendelkezések visszaélésszerű alkalmazását. Mindenesetre jelen ügyben az iratanyag egyik eleme sem utal az 1049/2001 rendelet rendelkezéseinek visszaélésszerű alkalmazására.

143. Úgy vélem tehát, hogy az Elsőfokú Bíróság tévesen ítélte meg a Bizottság elfogadhatatlansági kifogását a megtámadott aktus pusztán megerősítő jellegére vonatkozóan, azzal hogy megállapította, a Bíróság pusztán megerősítő aktusra vonatkozó ítélkezési gyakorlata releváns az 1049/2001 rendelet rendelkezéseinek alkalmazásával kapcsolatban.

144. Ilyen körülmények között, és amennyiben a Bíróság vizsgálja a fellebbezés második jogalapját, véleményem szerint részben hatályon kívül kellene helyeznie a megtámadott ítéletet.

i) A határidőn belül meg nem támadott, korábbi aktust pusztán megerősítő aktussal szemben benyújtott kereset elfogadhatatlanságával kapcsolatos ítélkezési gyakorlat jelen ügyben való alkalmazhatóságáról

145. Még ha feltételezzük is, hogy a Bíróság nem követi az előző pontban tett javaslatot, véleményem szerint a fellebbezés második jogalapját akkor is el kellene fogadni azon az alapon, hogy jelen ügyben az Elsőfokú Bíróság tévesen minősítette úgy az ombudsmannak a dokumentumokhoz való hozzáférés iránti kérelem kezelésével kapcsolatban hivatali visszásságot megállapító határozatát, mint amely nem tartalmaz a keresetindítási határidőn belül meg nem támadott, korábbi aktust pusztán megerősítő aktusra vonatkozó ítélkezési gyakorlat értelmében vett új (lényeges) elemet (vagy tényt). [42]

146. E tekintetben mindenekelőtt emlékeztetek arra, hogy az Elsőfokú Bíróság azon következtetés levonása érdekében, mely szerint a 2005. február 14-én kelt levél pusztán megerősítő jellegű, és ezért nem támadható meg, megállapította egyrészről, hogy az nem tartalmazott semmilyen új elemet a 2002. július 26-i határozathoz képest, és másrészről, hogy azt nem előzte meg a fellebbező, azaz a 2002. július 26-i határozat címzettje helyzetének újbóli vizsgálata.

147. Az Elsőfokú Bíróság ezt a kettős feltételt saját ítélkezési gyakorlatára és a Grasselli kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 18. pontjára alapozta. [43]

148. Ahogy azt a Bizottság a Bíróság által feltett írásbeli kérdésre válaszolva helyesen fenntartja, és ellentétben az Elsőfokú Bíróság által a megtámadott ítélet 69. és 82. pontjában tett megállapításokkal, a Bíróság „következetes ítélkezési gyakorlata" vagy „állandó ítélkezési gyakorlata" alapján számomra sem tűnik úgy, hogy egy korábbi aktus címzettje helyzete újbóli vizsgálatának elmaradása olyan önálló feltétel lenne, amely lehetővé tenné egy aktusnak korábbi aktust pusztán megerősítő aktusként való azonosítását.

149. Természetesen nem hagyom figyelmen kívül, hogy a Bíróság két utóbbi végzésében megerősítette, hogy létezik két összeadódó feltétel – melyekre a megtámadott ítélet 69. és 82. pontja is utal –, amelyek alapján

42 – Nem kétséges, hogy ez a kérdés, amely az Elsőfokú Bíróság által megállapított tényállás jogi minősítésének felülvizsgálatára vonatkozik, olyan jogkérdés, amelyet mint olyat, a fellebbezés keretében a Bíróság elé lehet utalni. Lásd e tekintetben a C-19/93. P. sz., Rendo és társai kontra Bizottság ügyben 1995. október 19-én hozott ítélet (EBHT 1995., I-3319. o.) 26. pontját, a C-154/99. P. sz., Politi kontra Fondation européenne pour la formation ügyben 2000. június 29-én hozott ítélet (EBHT 2000., I-5019. o.) 11. pontját és a C-470/00. P. sz., Parlament kontra Ripa di Meana és társai ügyben 2004. április 29-én hozott ítélet (EBHT 2004., I-4167. o.) 41. pontját.

43 – A 23/80. sz. ügyben 1980. december 10-én hozott ítélet (EBHT 1980., 3709. o.).

azonosítható az aktusok pusztán megerősítő jellege. [44]

150. Mindenesetre az következik a Bíróság ítélkezési gyakorlatának jelentős részéből – hivatkozás részben imént említett két végzésben –, beleértve a fent hivatkozott Grasselli kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 18. pontját is, amelyre való hivatkozás található a megtámadott ítélet 82. pontjában, hogy egy aktus pusztán megerősítő jellege kizárólag az általa megerősített korábbi aktusra vonatkozó új elem, vagy pontosabban új lényeges körülmény hiányából származik. [45]

151. Másrészről az, hogy hiányzik egy korábbi aktus címzettje helyzetének felülvizsgálata, nem teszi lehetővé annak eldöntését, hogy a szerv azért tartózkodott-e az újbóli vizsgálattól, mert nem merült fel új elem vagy tény a korábbi határozat és a megtámadott aktus között, vagy annak ellenére tartózkodott-e ettől, hogy a jogerőre emelkedett korábbi határozat felülvizsgálata kötelessége lett volna, pontosan azért, mert új (lényeges) elem vagy tény merült fel.

152. Továbbá a Bíróság egyetlen releváns ítélete, a Herpels-ügyben hozott ítélet [46] – mellyel a fent hivatkozott végzéseket is megalapozták annak érdekében, hogy megerősítsék az Elsőfokú Bíróság arra vonatkozó ítélkezési gyakorlatát, hogy az aktus címzettje helyzete felülvizsgálatának elmaradása olyan önálló feltételt jelent, amely lehetővé teszi egy aktus pusztán megerősítő jellegűként való azonosítását – szövegezésének bizonyos kétértelműsége ellenére *éppen ellentétes* esetre vonatkozott, nevezetesen a címzett helyzete újbóli vizsgálatának végleges jellegére a szerv által meghozott első határozat lényeges módosítását követően, aminek eredménye, hogy a megtámadott határozatot nem lehetett az említett határozat *egyszerű és puszta megerősítésének* tekinteni. [47]

153. Mindent egybevetve kockázatosnak tűnik számomra a Bíróság egyetlen ítéletéből azt az általános következtetést levonni, hogy a címzett helyzete újbóli vizsgálatának elmaradása olyan jelentős körülmény, amely lehetővé teszi a pusztán megerősítő aktus fennállásának azonosítását.

154. Végső soron kizárólag egy új (lényeges) tény vagy elem felmerülése indokolja egy jogerőre emelkedett korábbi határozat közi-

44 – A fent hivatkozott Internationaler Hilsfonds kontra Bizottság ügyben hozott végzés 47. pontja és a fent hivatkozott Campailla kontra Bizottság ügyben hozott végzés 23. pontja.

45 – Lásd e tekintetben a 109/63. és 13/64. sz., Muller kontra Bizottság egyesített ügyekben 1964. december 16-án hozott ítéletet (EBHT 1964., 1293. és 1316. o.); a 24/69. sz., Nebe kontra Bizottság ügyben 1970. április 14-én hozott ítélet (EBHT 1970., 145. o.) 8. pontját; a 33/72. sz., Gunnella kontra Bizottság ügyben 1973. május 8-án hozott ítélet (EBHT 1973., 475. o.) 10. és 11. pontját, valamint a C-417/05. P. sz., Bizottság kontra Fernández Gómez ügyben 2006. szeptember 14-én hozott ítélet (EBHT 2006., I-8481. o.) 46. pontját. Lásd továbbá Reischl főtanácsnok 343/82. sz., Michael kontra Bizottság ügyben ismertetett indítványának (1983. december 1-jén hozott ítélet, EBHT 1983., 4023. o.) 1. pontját.

46 – Az 54/77. sz. ügyben 1978. március 9-én hozott ítélet (EBHT 1978., 585. o.).

47 – A fent hivatkozott Herpels kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 11–14. pontja.

gazgatási szerv általi felülvizsgálatát. [48] Ebben az esetben logikus, hogy az elfogadott határozat jogszerűségét az említett felülvizsgálatot követően adott esetben annak ellenére vitatni lehessen a közösségi bíróság előtt, hogy az említett határozat részben vagy egészben a korábbi határozatot erősítené meg. [49]

155. Hasonlóképpen egy új elem vagy tény felmerülésének a hiánya indokolja egy jogerőre emelkedett korábbi határozat felülvizsgálatának az elmaradását. Ugyanakkor ebben az esetben az új elem vagy tény nemlétezése elegendő a korábbi határozatot megerősítő aktussal szemben benyújtott kereset elfogadhatatlanságának megállapításához.

156. Következésképpen, ha a közigazgatási szerv anélkül végez újbóli vizsgálatot, hogy köteles lenne rá, mert új elem vagy tény nem merült fel, a korábbi határozatot megerősítő aktussal szemben benyújtott kereset elfogadhatatlan lesz, [50] mivel ez az aktus pusztán megerősíti az említett határozatot.

157. Ezzel szemben, ha a közigazgatási szerv elutasítja egy jogerőre emelkedett korábbi határozat felülvizsgálatát, amikor a felülvizsgálati kérelem helyesen új elemeken és tényeken alapul, az elutasító határozattal szemben benyújtott megsemmisítés iránti kereset elfogadható lesz. [51]

158. A Bíróság ítélkezési gyakorlatának jelentős része alapján, amit az imént összegeztem, úgy tűnik számomra, hogy egy jogerőre emelkedett korábbi határozat közigazgatási szerv általi felülvizsgálatának az elmaradása nem teszi lehetővé az utóbb elfogadott aktus pusztán megerősítő jellegének megállapítását.

159. Így a jelen ügyben a fellebbező által az Elsőfokú Bíróságnak a 2002. július 26-i határozat felülvizsgálatának hiányára vonatkozó értékelésével szemben megfogalmazott kifogásai teljes egészében az Elsőfokú Bíróság új elemek felmerülésének hiányával kapcsolatos megállapításaira vonatkozó panaszainak megalapozottságától függnek.

48 – Lásd a 42/59. és 49/59. sz., Snupat kontra Haute Autorité ügyben 1961. március 22-én hozott ítéletet (EBHT 1961., 101. o., 146. o.); a 43/64. sz., Müller kontra Tanácsok ügyben 1965. június 17-én hozott ítéletet (EBHT 1965., 499. o., 515. o.); a 326/82. sz., Aschermann és társai kontra Bizottság ügyben 1984. május 30-án hozott ítélet (EBHT 1984., 2253. o.) 13. pontját; a 127/84. sz., Esly kontra Bizottság ügyben 1985. május 15-én hozott ítélet (EBHT 1985., 1437. o.) 10. pontját; a 191/84. sz., Barcella és társai kontra Bizottság ügyben 1986. május 7-én hozott ítélet (EBHT 1986., 1541. o.) 13. pontját; a 153/85. sz., Trenti kontra CES ügyben 1986. július 10-én hozott ítélet (EBHT 1986., 2427. o.) 11. pontját; a 232/85. sz., Becker kontra Bizottság ügyben 1986. november 13-án hozott ítélet (EBHT 1986., 3401. o.) 8. pontját; a 302/85. sz., Pressler Hoeft kontra Számvevőszék ügyben 1987. február 4-én hozott ítélet (EBHT 1987., 513. o.) 6. pontját; a 125/87. sz., Brown kontra Bíróság ügyben 1988. március 8-án hozott ítélet (EBHT 1988., 1619. o.) 13. pontját; a C-459/98. P. sz., Martínez del Peral Cagigal kontra Bizottság ügyben 2001. január 11-én hozott ítélet (EBHT 2001., I-135. o.) 45. pontját, valamint a C-170/01. P. sz., Inpesca kontra Bizottság ügyben 2003. március 26-án hozott végzés 72. pontját.

49 – Lásd e tekintetben különösen az Elsőfokú Bíróság T-186/98. sz., Inpesca kontra Bizottság ügyben 2001. február 7-én hozott végzésének (EBHT 2001., II-557. o.) 48. pontját.

50 – Lásd ebben az értelemben a Bíróság fent hivatkozott Trenti kontra CES ügyben hozott ítéletének 13. és 14. pontját és az Elsőfokú Bíróság fent hivatkozott Inpesca kontra Bizottság ügyben hozott ítéletének 49. pontját.

51 – Lásd a fent hivatkozott Muller kontra Bizottság ügyben hozott ítéletet (1316. o.) és a 28/72. sz., Tontodonati kontra Bizottság ügyben 1973. július 12-én hozott ítélet (EBHT 1973., 779. o.) 3–5. pontját.

160. Ahogy tehát már említettem, a következőkben kifejtett indokok miatt véleményem szerint el kell fogadni a fellebbező által az Elsőfokú Bíróság azon megállapításával szemben előadott érvelését, hogy az ombudsman dokumentumokhoz való hozzáféréssel összefüggő hivatali visszásságot feltáró határozata jelen ügyben nem minősült új elemnek a fent idézett ítélkezési gyakorlat értelmében.

161. E tekintetben emlékeztetek arra, hogy a fellebbező első fokon előadott felvetésének elutasítása érdekében az Elsőfokú Bíróság úgy ítélte meg, hogy az Internationaler Hilsfonds kontra Bizottság ügyben hozott végzések [52] a jelen ügyben és a fent hivatkozott végzésekben megállapított tényállások közötti különbségek ellenére kizárták az ombudsman határozatának ilyen minősítését (a megtámadott ítélet 84. és 85. pontja). A megtámadott ítélet 86. pontjában úgy ítélte meg, hogy tekintettel a 94/262 határozat 2. cikkének (6) bekezdésére – mely szerint az ombudsmanhoz benyújtott panasz nem szakítja meg a bírósági vagy közigazgatási eljárás jogorvoslati határidejét – és a Bíróság fent hivatkozott Internationaler Hilfsfonds kontra Bizottság ügyben hozott végzésére, ezek a különbségek *a contrario* nem eredményezhették azt, hogy ha az ombudsman hivatali visszásságot állapít meg, ez a megállapítása új elemnek minősül, és így a fellebbező, aki nem nyújtott be keresetet egy első határozattal szemben, kijátszhatja az említett határidőket.

52 – A Bíróság fent hivatkozott végzésének 49. pontja és az Elsőfokú Bíróság T-372/02. sz. ügyben 2003. október 15-én hozott végzésének (EBHT 2003., II-4389. o.) 40. pontja.

162. Meg kell jegyezni, hogy az ítélkezési gyakorlatból az is következik, hogy egy tény vagy elem „új” jellegére vonatkozó feltétel akkor teljesül, ha a szóban forgó tény vagy elem a jogerőre emelkedett korábbi határozat meghozatalát követően merül fel. [53]

163. Jelen esetben semmi kétség nem fér ahhoz, hogy az ombudsman 2004. december 14-én elfogadott határozata ilyen volt.

164. Kételkedem azonban abban, hogy az említett határozat új jellege Elsőfokú Bíróság általi elutasításának megalapozottsága elutasítható ezen egyszerű megállapítás alapján. Ha ez lenne a helyzet, az Elsőfokú Bíróság tévedését a bizonyítékok nyilvánvaló elferdítéseként lehetne értelmezni, ahogy egyébként a fellebbező állítja.

165. Pontosabban – még ha ez, elismerem, bizonyos értelmezési nehézséggel is jár – az Elsőfokú Bíróság értékelése az „új” kifejezésbe hallgatólagosan, de szükségszerűen beleérti a jogerőre emelkedett korábbi határozat közigazgatási szerv általi felülvizsgálatát

53 – Lásd különösen a Bíróság fent hivatkozott Nebe kontra Bizottság ügyben hozott ítéletének 8. pontját, a fent hivatkozott Esly kontra Bizottság ügyben hozott ítéletének 11. pontját és az Elsőfokú Bíróság fent hivatkozott Inpesca kontra Bizottság ügyben hozott ítéletének 50. pontját.

igazoló tény vagy elem „lényeges” vagy „kellőképpen lényeges” jellegére vonatkozó feltételt is, ahogy azt a Bíróság ítélkezési gyakorlata is megállapította. [54]

166. Úgy tűnik, ennek a feltételnek az a tény felel meg, mely alkalmas arra, hogy lényegesen megváltoztassa a fellebbezőnek a jogerőre emelkedett korábbi határozatot eredményező eredeti kérelemnek az alapját jelentő helyzetét. [55] Véleményem szerint az is helyes, ha „lényegesnek” vagy „kellőképpen lényegesnek” minősítenek egy, a felülvizsgálni kért aktus meghozatalát befolyásoló feltételek lényeges megváltoztatására alkalmas tényt, mint amilyen többek között az, amelynek alapján kétségbe vonható az említett aktusban elfogadott megoldás megalapozottsága. [56]

167. Pontosan ez a helyzet az ombudsman olyan határozataival, mint amilyen a 2004. december 14-i határozat, amely azon az alapon állapítja meg egyes dokumentumokhoz való hozzáférés iránti kérelem kezelésével összefüggésben a hivatali visszásságot, hogy a szerv az 1049/2001 rendeletet figyelmen kívül hagyva nem szolgáltatott az említett dokumentumok közlése elutasításának igazolására alkalmas valós indokokat.

168. Egy ilyen ügy természetesen különbözik attól a helyzettől, amelyben az ombudsman a szerv által elvégzett értékelés megerősítésére szorítkozik, mint amilyen az Elsőfokú Bíróság és Bíróság fent hivatkozott Internationaler Hilfsfonds kontra Bizottság ügyben hozott végzéseinek alapját jelentő helyzet is volt.

169. Másrészt az ombudsman határozatának, mint amilyen a 2004. december 14-i határozat, „lényeges új tényként” való minősítése álláspontom szerint azzal ellentétben, amit az Elsőfokú Bíróság megállapított, nem ellentétes sem a 94/262 határozat 2. cikkének (6) bekezdésével, sem az EK 195. cikkel.

170. Egyrészt egy ilyen minősítés elfogadása tényleg nem kérdőjelezi meg azt, hogy az ombudsmanhoz benyújtott panasz nem szakítja meg az eredeti határozattal szembeni keresetindítási határidőket, ahogy azt a 94/262 határozat 2. cikkének (6) bekezdése is előírja. Ezek a határidők tovább folynak az eredeti határozat tekintetében, amely a fellebbezővel szemben jogerőre is emelkedhet, akár úgy, hogy az ombudsman semmilyen hivatali visszásságot nem tár fel, akár úgy, hogy bár hivatali visszásságot állapított meg, az utóbbi tisztán eljárási szempontból semmilyen kétséget nem vet fel a keresetindítási határidőn belül meg nem támadott korábbi

54 – A „lényeges új tényre” kifejezetten utaló ítéletekhez lásd a fent hivatkozott Aschermann és társai kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 13. pontját; a fent hivatkozott Trenti kontra CES ügyben hozott ítélet 11. pontját, valamint a fent hivatkozott Becker kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 9. pontját; a fent hivatkozott Inpesca kontra Bizottság ügyben hozott végzés 72. pontját; a „kellőképpen (eléggé) lényeges új tényre” vonatkozókhoz lásd a fent hivatkozott Muller kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 17. pontját és a fent hivatkozott Esly kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 12. pontját.

55 – Ebben az értelemben lásd a fent hivatkozott Becker kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 11. pontját, a fent hivatkozott Inpesca kontra Bizottság ügyben hozott végzés 73. pontját és az Elsőfokú Bíróság fent hivatkozott Inpesca kontra Bizottság ügyben hozott ítéletének 51. pontját. Lásd továbbá a fent hivatkozott Esly kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 11. és 12. pontját.

56 – Lásd a T-94/96. sz., Hagleitner kontra Bizottság ügyben 1998. szeptember 15-én hozott ítélet (EBHT-KSZ 1998., I-A-489. o. és II-1467. o.) 31. és 32. pontját, valamint a T-12/08. P. sz., M kontra EMEA ügyben 2009. május 6-án hozott ítélet 54. pontját.

jogi aktusban elfogadott megoldás megalapozottságát illetően.

171. A keresetindítási határidők tehát nem azért nyílnának meg ismét, mert egyszerűen az ombudsmanhoz fordultak, hanem azon ténynek köszönhetően, hogy utóbbinak a dokumentumokhoz való hozzáférés iránti kérelem kezelésére vonatkozó lényeges hivatali visszásságot megállapító határozata a Bíróság ítélkezési gyakorlata értelmében lényeges új elemnek minősülne.

172. Másrészt, ha igaz, hogy az EK 195. cikk nem kötelezi az *ombudsman előtt bepanaszolt intézményeket* arra, hogy felülvizsgálják álláspontjukat, ez nem vonatkozik azokra az esetekre, amelyekben az ombudsman – vizsgálatot követően – olyan hivatali visszásságot tár fel, amely az érintett intézmény által a jogerőre emelkedett és felülvizsgálni kért jogi aktusban megállapított megoldás megalapozottságára vonatkozik.

173. Felesleges lenne egyébként bármelyik jogi normában, vagy akár az EK-Szerződésben azon kötelezettség eredetének utánanézni, mely szerint a jogerőre emelkedett közösségi jogi aktust lényeges új tény felmerülése miatt felül kell vizsgálni, mivel az a közigazgatási jog általános elvén alapul, ahogy azt az Elsőfokú Bíróság a fent hivatkozott Inpesca kontra Bizottság ügyben hozott ítéletében megállapította. [57]

174. Az a megközelítés, mely szerint az ombudsman határozata, így a 2004. december 14-én elfogadott határozat is, olyan lényeges új ténynek minősül, amely igazolja egy jogerőre emelkedett korábbi határozatnak a szerv általi ismételt felülvizsgálatát, úgy gondolom, biztosítja a hivatali visszásság ombudsman általi megállapításának hatékonyságát, megőrizve ugyanakkor a kötelezett intézmény mérlegelési lehetőségét. Véleményem szerint ugyanis egyrészt a Bizottság fellebbezésre adott válaszbeadványában kifejtettekkel ellentétben, egy intézmény sokkal inkább törekszik arra, hogy tiszteletben tartsa a gondos ügyintézés követelményét a dokumentumokhoz való hozzáféréssel összefüggésben, ha tudatában van annak a lehetőségnek, hogy a kérelmező kérheti az elutasító határozat felülvizsgálatát azt követően, hogy az ombudsman hivatali visszásságot állapított meg. Másrészt egyértelmű, hogy a korábbi elutasító határozat megalapozottságára vonatkozó felülvizsgálati kötelezettség ellenére, az intézmény megtartja azon jogkörét, hogy a kért dokumentumot az 1049/2001 rendelet 4. cikkében megállapított kivételek alapján ne tegye hozzáférhetővé. [58]

175. Ezen indokok alapján úgy vélem, hogy tévedett az Elsőfokú Bíróság, amikor úgy ítélte

57 – 54. pont.

58 – Hasznosnak tűnik emlékeztetni arra, hogy az ombudsman megállapításai önmagukban nem kötik a közösségi bíróságot, ugyanakkor jelezhetik a gondos ügyintézés elvének megsértését. Lásd a C-167/06. P. sz., Komninou és társai kontra Bizottság ügyben 2007. október 25-én hozott ítélet (EBHT 2007., I-141. o.) 44. pontját.

meg, hogy az ombudsman 2004. december 14-i határozatát nem lehetett egy lényeges új tény értelmében véve olyan új elemnek minősíteni, amely igazolja a 2002. július 26-án kelt levélben foglalt, a fellebbezőnek a LIEN 97-2001. szerződés meghatározott dokumentumaihoz való hozzáférését elutasító határozat felülvizsgálatát.

176. Tévedett tehát akkor is, amikor a megtámadott ítélet 93–100. pontjában azt állapította meg, hogy a Bizottság nem vizsgálta meg újból a fellebbező helyzetét, mivel így az Elsőfokú Bíróság hallgatólagosan, de szükségszerűen annak ellenére tagadta a Bizottság azon kötelezettségét, hogy az említett helyzetet újból meg kell vizsgálnia, hogy az eredeti határozat elfogadása és az elsőfokú eljárásban megtámadott aktus között lényeges új tény merült fel az ombudsman 2004. december 14-i, a fellebbező által kért dokumentumokhoz való hozzáférés kezelésével összefüggésben hivatali visszásságot megállapító határozata formájában.

177. Ezen megfontolások összességére tekintettel a fellebbezés második jogalapjának elfogadására, és az Elsőfokú Bíróság ítéletének részleges hatályon kívül helyezésére teszek javaslatot annyiban, amennyiben az helyt adott a Bizottság által tett elfogadhatatlansági kifogásnak, és azt állapította meg, hogy az elsőfokú eljárásban a keresetet egy, a 2002. július 26-án kelt levélben foglalt határozatot pusztán megerősítő aktussal szemben nyújtották be.

178. Az Elsőfokú Bíróság ítéletének ilyen részleges hatályon kívül helyezése azonban csak akkor eredményezheti az elsőfokú eljárásban benyújtott kereset elfogadhatóságát, ha a fellebbezés harmadik jogalapját is el kell fogadni.

179. Mindenesetre, ahogy korábban már megjegyeztem, a fellebbezés harmadik jogalapját el kellene utasítani.

180. Így azt javaslom, hogy a Bíróság utasítsa el a fellebbezést. [59]

V – A költségekről

181. Az eljárási szabályzat 122. cikkének 1. §-a alapján, ha a fellebbezés megalapozatlan, a Bíróság határoz a költségekről. Az említett eljárási szabályzat 69. cikkének 2. §-a alapján, amelyet ugyanezen szabályzat 118. cikke értelmében a fellebbezési eljárásban is alkalmazni kell, a Bíróság a pervesztes felet kötelezi a költségek viselé-

59 – Ilyen körülmények között természetesen nincs szükség arra, hogy véleményt mondjanak a fellebbezőnek a 2005. február 14-i levélben foglalt állítólagos határozat megsemmisítésére vonatkozó kérelméről, *a fortiori* pedig arról a kérelméről sem, hogy a Bíróság döntsön az ügy érdeméről. E tekintetben, még ha a Bíróságnak el is kellene fogadnia a fellebbezést, akkor sem dönthetne ezen utóbbi kérelemről, mivel – ahogy arra a Bizottság a fellebbezésre adott válaszbeadványában helyesen rámutatott – magának az Elsőfokú Bíróságnak sem volt alkalma arra, hogy a jogvita érdemében határozzon. A jogvita ugyanis nincs olyan szakaszban, hogy az a Bíróság alapokmánya 61. cikkének első bekezdése alapján eldönthető lenne.

sére, ha a pernyertes fél ezt kérte. A Bizottság kérte, hogy a fellebbezőt kötelezzék a fellebbezési eljárásban felmerült költségek viselésére, utóbbi jogalapjait pedig – véleményem szerint – el kell utasítani, így helye lenne kötelezni őt a fellebbezési eljárás költségeinek viselésére.

VI – Végkövetkeztetések

182. A fenti megfontolások fényében azt javaslom a Bíróságnak, hogy a következőképpen határozzon:

1) A fellebbezést utasítsa el.

2) Az Internationaler Hilfsfonds e.V.-t kötelezze a költségek viselésére.